

A Központi Antikvárium 111. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykúti Beatrix

Kiállítás/On view:
2009. május 18 - május 28.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés/Sale:
2009. május 29-én pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
ECE City Center
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban valamely magyar könyvtár vagy múzeum érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 15 % árverési jutalék. A vevő a vételárat készpénzben, vagy annak 20 %-át foglalóként az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határideig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház fenntartja magának a jogot, hogy a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárosítson.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint mindenkor tulajdonosukat a múzeumok nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. Az 1959 évi IV. törvény 507. §-a, valamint az 1997 évi CXL. törvény 13. § (1) bekezdése alapján az aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait a Kulturális Örökségvédelmi Hivatallal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet.

Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15., faxon a (00 361) 266-1970-es számon illetve e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen.

Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a PTK rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek a Fővárosi Bíróság illetékességét és hatáskörét jelölik meg.

Budapest, 2009.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Hungarian libraries and museums have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 15 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within the 14 day period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered by the museums. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Office of National Heritage (507. §/IV/1959; 13. §/CXL/1997).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970 or send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu). National museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

Budapest, 2009.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

TARTALOMJEGYZÉK

100 ÉVE SZÜLETETT RADNÓTI MIKLÓS	1-4. TÉTEL
1848-1849	26-35. TÉTEL
FÉNYKÉP / PHOTO	38. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	47-58. TÉTEL
MATEMATIKA / MATHEMATICS	63-64. TÉTEL
MÉHÉSZET / APIARY	65-66. TÉTEL
METSZET, LÁTKÉP / ENGRAVINGS, VIEWS	67-69. TÉTEL
MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSEK / DECORATIVE BINDINGS	71-72. TÉTEL
NAGY MAGYAROK EMLÉKE / OBITUARIES	73-83. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	85-87. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	89-97. TÉTEL
ŐSNYOMTATVÁNY / INCUNABEL	98. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR / HUNGARICA 16-17th CENTURY	101-107. TÉTEL
SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ÉS KORA	109-117. TÉTEL
SZŐLÉSZET, BORÁSZAT / VITICULTURE	119. TÉTEL
TÉRKÉP, ATLASZ / MAPS, ATLASES	121-128. TÉTEL

85. tétel

II. Lajos magyar király adománylevele

Radnóti Miklós

100 éve született Radnóti Miklós

1. RADNÓTI MIKLÓS:

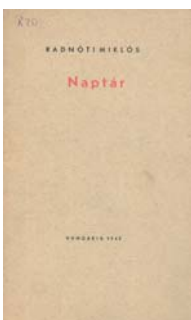
Ének a négerről, aki a városba ment. S. Szőnyi Lajos 20 linómetszetével. Bp., 1934. Gyarmati ny. (24)p. Első kiadás. Számozott (266./500) példány.

A címlapon a költő ajánló soraival: „Dr. Turóczi-Trostler Józsefnek tisztelettel és szeretettel Radnóti Miklós Budapest, 1934. II. 4.”

Javított, illusztrált, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Original paper.

150 000,-

2. RADNÓTI MIKLÓS:

Naptár

(Bp.), 1942. Hungária. (12)p. Első kiadás. Az első borító belső oldalán a szerző ajánlásával: „Gizinek és Bandinak testvéri szeretettel Miklós”.

A költő legritkább kötete. A Hungária nyomda újévi kiadványként jelentette meg. A Napló 1941. Szilveszter napján kelt bejegyzésében ez áll: „Tegnap elkészült a Naptár c. kis füzetem, a Hungária adta ki, újévi ajándéku küldi szét. Gyönyörű lett. Így a 12 kis vers is jobban tetszik. Hiába, fontos a »tálalás«.”

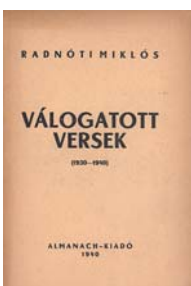
A dedikáció címzettjei Komor András és felesége, Lengyel Gizella. Komor Radnóti legszűkebb baráti köréhez tartozott. Író, költő, a Nyugat állandó munkatársa volt.

Sorsa – barátjéhez hasonlóan – tragikusan alakult. 1944 végén, amikor ötödször hívták be munkaszolgálatra, öngyilkos lett. Két évvel később felesége is követte őt.

Zsinórral átfűzött, kiadói papírborítóban.

The rarest book of the poet, inscribed by the author. Original paper.

400 000,-

3. RADNÓTI MIKLÓS:

Válogatott versek. (1930-1940).

(Bp.), 1940. Almanach. 62 + (2)p. Első kiadás.

Kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Original paper. Uncut copy.

40 000,-

4. RADNÓTI MIKLÓS (1909-1944) KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ AUTOGRÁF LEVELE SZERLEMÉNEK, BECK JUDIT FESTŐMŰVÉSZNEK „DRÁGA” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Radnóti nagyközönség előtt szinte ismeretlen szerelmi kapcsolatának tudomásunk szerint elsőként előkerült ilyen jellegű tárgyi emléke, igazi irodalomtörténeti szenzáció.

A költő 1941 tavaszán lett szerelmes Beck Juditba. Az apa, Beck Ö. Fülöp szobrász, és a testvérek, András és Márta is Radnótiék baráti köréhez tartoztak. Utóbbi Radnóti felesége, Gyarmati Fanni gimnáziumi osztálytársa volt. Szerelmük idején Beck Judit Gombosi György művészettörténész felesége volt, akivel Párizsban éltek. A világháború kitörésekor tértek haza. Radnóttal először egy könyvkötőműhelyben találkoztak 1941 januárjának végén, ettől kezdve a költő naplójában egyre gyakrabban bukkan fel az asszony neve. Májusban már biztosan tartott a viszony, amely a következő év elején ért véget. Radnóti 1942 februárjában kelt, feleségének írt levelében már múlt időben szól róla: „Helytelenül látod a J.-ügyet. Igen, ez van, inkább volt, de nem úgy, ahogy gondold”. Gyarmati Fanni naplójából is kitűnik, hogy végig tudott a kapcsolatról. Bár egyértelműen nem lehet megállapítani, valójában mikor ért véget a „J.-ügy”, az tény, hogy amikor 1942. július 11-én – a költő második munkaszolgálatára idején – meglátogatták őt Szentendrén, Beck Judit már későbbi férjével, Major Tamás színésszel jelent meg.

A kapcsolat és a nyilvánosság:

A kutatók számára is csak 1982-ben vált ismertté a költő és a festőművész viszonya, amikor Radnóti barátja, Kun Miklós beszélt erről a PIM hangarchívuma számára. Nyilvánosan először Ozsváth Zsuzsanna foglalkozott 2004-ben megjelent monográfiájában azzal, hogy néhány Radnóti-vers Beck Judithhoz íródott. A téma alapos feldolgozása Ferencz Győző nevéhez fűződik (Radnóti Miklós élete és költészete. Kritikai életrajz. Bp., 2005. Osiris).

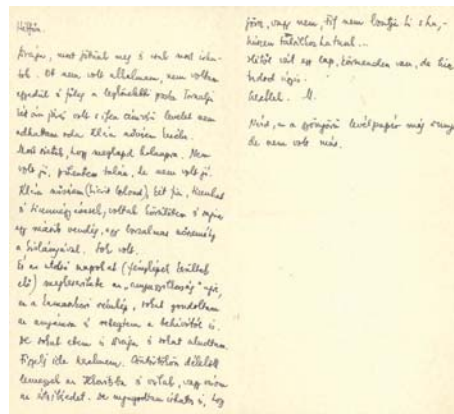
A levél és keletkezése:

Radnóti és felesége 1941 júliusának végén a költő nővéréhez, Glatter Klárához utaztak a Gömör megyei Runyára. A levél közvetlenül hazaérkezésük után íródott. Radnóti elmeséli, hogyan teltek az ott töltött napok, és magyarázkodik, miért nem tudott írni neki. Beszámol arról, hogy újra kísértette egy kamaszkori rémképe, az „anyagilykosság”. Megemlíti, hogy rettegve várja az újabb behívót, majd randevúra hívja szerelmét: „Csütörtökön délelőtt lemegyek az Ilkovitsba és várlak, vagy várom az értesítéset. De nyugodtan írhatz is, hogy jössz, vagy nem, Fif nem bontja ki s ha, hiszen találkozhatunk...” A befejezés: „Szeretlek. M.” Az utóiratban mentegetőzik: „Nézd, ez a gyönyörű levélpapír még runyai, de nem volt más”.

Habár az irodalmi közvélemény előtt már néhány éve ismert a költő és a festőművész szerelme, kettejük levelezésének ez az első előkerült darabja. 1 beírt oldal. Kelt: (Bp., 1941. augusztus)

Miklós Radnóti, poet. Autograph letter. 1 page.

800 000,-

5. ADY ENDRE:

Új versek. Nagy Sándor címlapjával. (Második kiadás)
Bp., 1909. Pallas Rt. 127p. Lapszámozáson belül Nagy Sándor egészoldalas rajzával.
A címlap előtti levélen a szerző ajánló soraival: „A kedves Cseh családnak igaz ragaszkodással, szeretettel 908 8/XII. Érmindszent Ady Endre”.
Modern bőrkötésben és papírtokban.

Inscribed by the author. Modern leather in hardpaper case.

400 000,-

6. APOLLINAIRE, GUILLAUME:

L'Enchanteur Pourrissant. Édition nouvelle illustrée de reproductions des bois gravés pour l'édition originale par André Derain.
Paris, 1921. La Nouvelle Revue Française. 89+ (4)p. Egészoldalas és szövegközi fametszetekkel. Számozott (53./125) példány.

A költő először 1909-ben megjelent kötetének új kiadása. Az illusztrátor, Derain különleges technikájú fametszetei rendkívül kifejezőek, egyértelműen érezhető rajtuk Gauguin híres fametszetsorozatának hatása és a művész érdeklődése az afrikai szobrászat iránt. Munkássága szervesen egyik modern festészeti mozgalomhoz sem

köthető, mégis meghatározó szerepet játszott a kor legfőbb avantgarde művészeti csoportosulásaiban (vadak, kubizmus).

Fametszettel illusztrált, javított, kiadói papírborítóban. A címlap kis része pótolva.

Illustrated original paper. Title page restored.

80 000,-

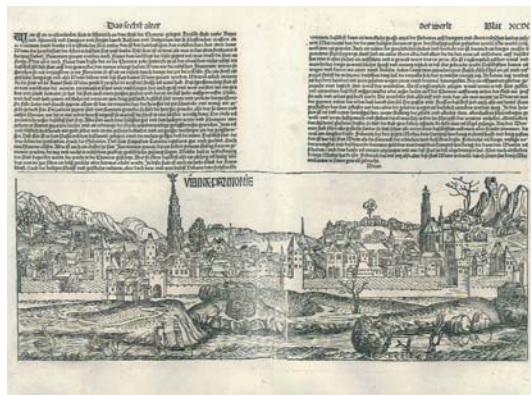
7. BAJZA (JÓZSEF):

-- versei
Pest, 1835. Ifj. Kilian Gy. (6)+215+(1)p. Első kiadás.
Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

Szűry: 258.

30 000,-

68. tétel

Schedel - Bécs látképe

8. (BARTOLOMEO DE PISA):

Liber conformitatum

(Mediolani, 1510. per Gotardum Ponticum.) (4) + CCLVI lev. Három számozatlan levél másolattal pótolva. Fametszetes iniciálékkal és illusztrációkkal. Helyenként kézzel festett vörös iniciálékkal. A nyomtatott szöveg előtt kilenclevélnyi, korabeli, kéziratos, vörös iniciálékkal és rubrikálással díszített „tárgymutató” olvasható.

Első kiadás. A Szent Ferencről írt munka szerzőjének eredeti neve Bartholomaeus de Rinonico volt. 1352-ben feltehetően a pisai konventben, később Bolognában tanult, teológiai magiszteri címet szerzett. A hagyomány szerint 1401-ben halt meg.

A mű kezdő és záró sorai szerint a szöveg 1385 és 1390. március 18-a között íródott,

a rendi dokumentumok tanúsága szerint 1399. augusztus 2-án hagyta jóvá a Kisebb Testvérek assisi káptalanja. A kötet címlapját fametszetes keret veszi körül, az ornamentális díszítés sarkaiban neves mitológiai „lantosok” emblémáival. Középen Szent Ferenc stigmatizációját megörökítő, finoman kidolgozott fametszet látható, amely ezen kívül még több helyen díszíti a szöveget. Alatta található a nyomdász jelvénye. A címlap hátát kitöltő fametszet egyúttal a kötet tartalomjegyzékének szerepét is betölti. A mű egy fát képez, amelyben az egyes fejezetek és részek egy-egy faágnak, illetve „gyümölcsnek” felelnek meg. A fának tíz törzse van, mindegyik törzsről két ág hajt ki, jobbra és balra egy-egy. Mindegyik ág két „gyümölcsöt”, azaz két hasonlóságot (conformitates) terem. Mindegyik „gyümölcs” első része Jézus életének egy mozzanatát vagy egy tulajdonságát emeli ki. Erre válaszol a második rész azzal, hogy az előbbi mellé állítja Ferenc megfelelő életrajzi elemét.

A munka jelentőségét és népszerűségét az adja, hogy Szent Ferenc sokkal kimértebb és szűkszavúbb hivatalos életrajzával szemben ez a korábbi legendagyűjtemények változatos és gazdag tartalmát közvetítette. Kimutathatóan nagy hatással volt egyik legfontosabb nyelvemlékünk, a Jókai-kódex szövegére, valamint Temesvári Pelbárt műveire. Ismereteink szerint hazai közgyűjteményben csupán egyetlen csonka példánya található.

Korabeli pergamenkötésben. A kötet végén néhány levél enyhén foltos, az utolsó levélen a szöveget nem érintő hiánnyal.

First edition in contemporary vellum. Three leaves replaced by copies, some leaves slightly stained, the last leaf damaged. EDIT CNCE 4488.; BNH Cat 0

Poss.: Loci Capucinatorum Posonii.

250 000,-

9. (BATSÁNYI JÁNOS):

Ode ad inclytos ss. et oo. regni Hungariae

(Bécs, 1796. Fr. Ant. Schrömbli.) (8)p.

A Napóleon észak-itáliai előretörése miatt összehívott országgyűlés 1796. november 6-án ült össze és december 10-én oszlott fel. Egyetlen célja az volt, hogy a rendekkel hadiadót és újoncokat szavazzasson meg a császárnak. Buzdításuk érdekében a kor népszerű költőitől számos alkalmi költemény jelent meg latinul, magyarul és németül. Saját példányára írott feljegyzése szerint Batsányi a verset novemberben készítette. Hamarosan németre is lefordították, Bécsben igen elismerő kritikákat kapott. A költő mégsem vallotta magáénak a mű dicsőségét. Ez alkalmat adott az ellenséges

Kazinczynak, hogy azt híresztelje, a verset valójában Somssich Lázár írta, és csak azért engedte át Batsányinak, hogy „szerencséjét tehesse”, a költő pedig sajátjaként mutatta be azt a császárnak.

Az ekkor Bécsben hivatalnokként dolgozó Batsányi ózdkodásának hátterében az lehetett, hogy a munkát Napóleon iránti rajongása ellenére – valószínűleg csupán barátai unszolására – írta, hogy kínos helyzetén enyhítsen. Ugyanis a forradalmi versei és a jakobinus szervezkedésben való részvétel gyanúja miatt éltelt költő nem sokkal korábban szabadult Kufsteinből.

A kiadványból adataink szerint két példány található hazai közgyűjteményben.

Fűzve, a gerinc papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

Apponyi: 2917.; RMK III/XVIII 1890.

10 000,-

10. (BECKER, RUDOLPH ZACHARIAS):

Szükségben segítő könyv. Német nyelvből magyarra fordítva, és Magyar Országghoz alkalmaztatva Kömlei János által.

Pesten, 1790. Stáhel és Kilián. IX [recte XII]+518+(4)p. Első kiadás. A kétszínnyomású címlapon fametszetű képpel. Szövegközti fametszetekkel.

Az egyszerű nép felvilágosítására készült kötet német eredetije 1785-ben látott napvilágot. A fordító református lelkész volt. A mű elején erkölcsi tanulságokat hordozó, oktató történetek olvashatók. Ezt követi a könyv fő része, amely orvosi, háztartási és mezőgazdasági tudnivalókat, fortélyokat ismertet, ezekhez kapcsolódó történetekkel kiegészítve. A könnyebb érthetőséget bájos fametszetek segítik. Másodszor 1822-ben jelent meg.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

85 000,-

11. (BENICZKY) BENITZKI PÉTER:

Magyar rhythmusok, avagy versek, Mellyeket írt nemzetes --, szenteltt vitéz. Első Rése Szép Isteni Ditséreteket és Penitentzia-Tartásra indító énekeket foglal magában; Második Közönséges Magyar Példa-Beszédeket szép oktatással

Kassán, 1769. Jésus Tarsasága Akad. Coll. bötüivel. 334+(25)p.

Beniczky (1606-1664) a magyar barokk költészet egyik jelentős képviselője. Fő műve először 1664-ben látott napvilágot. Elsősorban a második részt alkotó mintegy 250 magyar példabeszédnek köszönhető népszerűségét jelzi a XIX. század közepéig megjelent számos kiadása is.

Enyhén sérült gerincű, korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Slightly damaged contemporary paper. Uncut copy.

Szűry: 472.

40 000,-

12. (BESSENYEI GYÖRGY):

Ágis tragédiája, öt játékban, versekben

Bétsben, 1772. Kaliwoda Leopóld. 158p. Első kiadás.

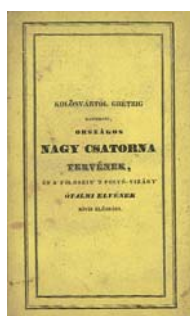
A verses dráma megjelenését szokták a magyar felvilágosodás kezdeteként emlegetni. A szerző az ún. testőrírók vezéralakja volt. Mária Terézia pártfogó figyelme jeleként ahhoz is hozzájárult, hogy a mű a neki szóló ajánlással láthasson napvilágot.

Enyhén kopott gerincű, XX. század eleji félbőr-kötésben. Márványozott előzék-lapokkal. A címlap alsó részén kis pótlással, a következő levél javítva.

20th century half leather with marbled endpapers. Two leaves restored.

Szűry: 573.; Borda: 7318.

100 000,-

13. BESZÉDES JÓZSEF:

Kolosvártól Grétzig hajózható, országos csatorna' tervének, és a' földszin' 's folyóvizágy' ótalmi elvének rövid előadása. eredetiben szerzé --.

Pesten, 1839. Hartleben K. A. (4)+68p.+1 kihajt. térk. Az utolsó levél után bera-gasztott papírcsíkon a nyomtatási hibák jegyzékével.

A szerző a reformkor kiemelkedő vízépítő mérnöke, részt vett szinte minden jelentősebb hazai vízszabályozási munkálatában. E nagyszabású terve természetesen nem valósult meg.

Kiadói papírkötésben.

Original hardpaper.

30 000,-

14. SZENT BIBLIA. AZ-AZ ISTENNEK Ó ÉS ÚJ TESTÁMENTOMÁBAN FOGLALTATOTT EGÉSZ SZENT IRÁS, MAGYAR NYELVRE FORDITTATOTT KÁROLI GÁSPÁR ÁLTAL. ÉS MOSTAN HETEDSZER E' NAGYOB' FORMÁBAN VÍTETTETVÉN A' FRANCZIA NÓTÁKRA RENDELTT SÓLTÁRKÖNYVVEL EGYÜTT KIBOCSÁTTATOTT A' HATODSZOR NYOMTATOTT PÉLDA SZERINT... [KÉT KÖTETBEN]

Casselben [Nürnberg], 1704. Ingébrand János költsége által [Johann Endter]. 1t. (metszett díszcímlap) + (4) + 863p.; 221 + (1) + 296 + (4) + 134 + (2)p. Szenczi Molnár zsoldárfordításai saját címlappal, az apokrif könyvek önálló lapszámozással rendelkeznek. Az ún. kasseli Biblia valójában Nürnbergben készült. Harsányi

István szerint az igazi kiadó, a nürnbergi Johann Endter azért akarta, hogy magyar nyelvű bibliakiadás református városnév alatt jelenjék meg, mert attól tartott, hogy a lutheránus nürnbergi cég neve alatt a terjesztés nehézségbe ütközne. Korábban valamennyi Károli-féle magyar bibliafordítás református nyomda terméke volt. A lutheránus Bártfán 1607-ben elkezdett kiadás – feltehetően éppen e vallási ellentét miatt – sohasem készült el teljesen. A címlapon feltüntetett kiadó, Johann Ingelbrandt 1665-1690 között tevékenykedett Kasselben.

Modern, de ízléses bőrkötésben. Az enyhén foltos címlap felkasírozva. Több levele javítva.

Modern leather. Some leaves restored.

RMK I 1685-1686.; Erdős: 11., 11/a.

250 000,-

15. BIRCKENSTEIN, ANTHON ERNST BURCKHARD VON:

Ertz-Herzogliche Handgriffe Dess Zirckels und Linials Oder Ausserwehltler Anfang zu denen Mathematischen Wissenschaften. Worinnen man durch eine leichte und neue Art ihm einen geschwinden Zutritt zu der Feldmesserey, und andern daraus entspringenden Wissenschaften machet.

Augsburg, 1689. Jacob Koppmayer. 1t. (címképmetszet) + (20) + 186 + (2)p. + 122t. A József főherceg (a későbbi I. József császár) számára készült nyolc kiadást megért geometria-tankönyv második (első augsburgi) kiadása. A mű először Bécsben látott napvilágot, 1686-ban. A geometriai ábrákat kiegészítendő, Birckenstein Justus van der Nypoort száz tíz magyar várábrázolását használta fel. A látképek részben természet után, a művész magyarországi tartózkodása idején, részben

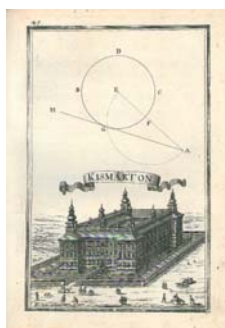
pedig közvetve, idegen forrás alapján készültek. A várak előterében Nypoort különböző jeleneteket és alakokat helyezett el, így a látképek nem csak a hadtörténet, de a korabeli viseletek tanulmányozásához is forrásként szolgálnak. A mű megjelenése óta a könyvben található várak közül több teljesen elpusztult, és a látképek egy része egyetlen ábrázolásként maradt fenn.

Korabeli pergamenkötésben. A gerinc kissé vetemedett, több levél és tábla enyhén foltos, de összességében jó példány.

The first Augsburg edition of a book about geometry written for archduke Joseph (who later became emperor Joseph I). Slightly worn contemporary vellum. Some leaves and plates slightly stained.

Rózsa: 60.; 65.

900 000,-

16. BONFINI, ANTONIUS:

Ungerische Chronica. Das ist Ein grundtliche beschreibung dess aller mächtigsten und gewaltigsten Königreichs Ungern...

Franckfurt am Mayn, 1581. Sigmund Feyerabendt (Peter Schmidt ny.) (12)p. + 382 lev. + (15)p. A címlap másolattal, az utolsó két levél kézirással pótolva.

A magyar történetírás egyik legjelentősebb alkotása, német nyelven először 1545-ben látott napvilágot. E kiadást a neves svájci születésű művész, Jost Amman gyönyörű szövegközi fametszetei ékesítik.

Korabeli pergamenkötésben, a kötés kissé meg van vetemedve. A kötet levelei enyhén foltosak, több levél éle kicsit kitöredezett. Az első és az utolsó három levél javításokkal, az utolsó kettőn szakadással.

Second German edition in damaged contemporary vellum. Title page replaced by copy, last two leaves by manuscripts. Leaves slightly stained, four restored.

Apponyi: 482.; VD 16 B 6598.

250 000,-

17. CREUTZER, PETER:

Weissagung/ Wasserlei Glücks/ Art/ Natur und Neygung ein ieder Mensch/ man oder weibs Person/ sein werde/ anfenglich seins lebens biss ans ende/ Auss warem Urtheyl himlischer Influentz/ Nach dem tag und zeit seiner Geburt/ fast leichtlich zuerlernen/ in(n) vil wege gar fürtreglich züwissen. --/ in zeitten des hochberümpften M. Johan Liechtenbergers Discipel.

(Strassburg, 1530 k. Christian Egenolff d. Ä.) (24)p. A címlapon armilláris gömböt ábrázoló fametszettel.

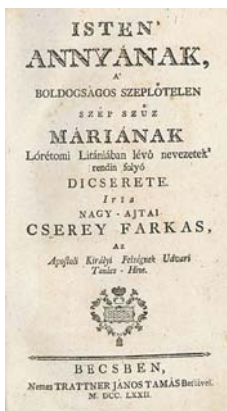
Az egyes csillagjegyeket magyarázó, népszerű asztrológiai munka első kiadása ezen a címen. Bár a német nemzeti bibliográfia említi egy 1517-es megjelenését, azonban abból példányt nem ismer, csak irodalmi hivatkozásra támaszkodik. A munka 1545-től kezdve „Planeten Büchlein” címen vált ismertté. A mű népszerűségét jelzi, hogy a XVI. század során sokszor kiadták. További átdolgozások nyomán, bővítve még 1889-ben is megjelent. Kimutathatóan jelentős hatással volt a magyarországi csízióirodalomra is.

XVII. századi papír kódexlapba kötve.

Bound in 17th century codex leaf.

VD 16 C 5812.; BNH Cat 0

180 000,-

18. CSEREY FARKAS, NAGY-AJTAI:

Isten' annyának, a' Boldogságos Szép Szűz Máriának Lórétomi Litániában lévő nevezetek' rendin folyó dicserete

Becsben, 1772. Trattner J. T. 1t. + 144p. + 58t.

A művelt erdélyi udvari tanácsos imádságos könyve a XVIII. század egyik legszebb magyar műve, a Lorettói litánia első magyar nyelvű kiadása. Az igen dekoratív táblák Jacob Adam bécsi rézmetsző munkái. Példányunk művelődéstörténeti értékét az is emeli, hogy a XX. század elejéig bizonyíthatóan a szerző családjának birtokában volt.

Díszesen aranyozott, korabeli bőrkötésben és papírtokban. Aranymetszéssel díszítve. A gerinc sarkain az aranyozás lekopott, ezt leszámítva gyönyörű, bibliofil darab.

Richly gilt contemporary leather in hardpaper case. Inner edges gilt.

Poss.: Nagy-Ajtai Cserey Ákos 1903-as gyűjteményi bélyegzőjével.

200 000,-

19. (CSEREY) CSEREI JÓZSEF (IMRE), NAGY-AYTAI:

A' folyó és versbéli magyar beszédnek válogatott példái, melyeket a' tanuló ifjúságnak hasznára öszve-szedegette --. I-II szakasz [egybekötve].

Szeben, 1790-1791. Hochmeister Márton ny. (8) + 224 + (1) + (4) + 177 + (2)p.

A szerző jezsuita szerzetes, a rend feloszlása után a nagyszebeni gimnázium tanáraként működött. A kötet első részében aforizmák, állatmesék, az ókori és a magyar történelemből vett történetek, növény- és állattani leírások találhatók. A másodikban Young, Gessner és ókori klasszikusok műveiből való idézetek olvashatók Kazinczy, Péczeli József, Dayka Gábor és mások fordításában. Emellett Baróti Szabó Dávid, Faludi Ferenc és Zrínyi Miklós írásaiból válogatott a kötet összeállítója.

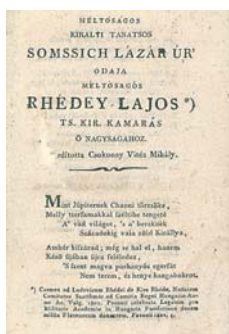
Példányunk érdekessége, hogy a XX. század elejéig bizonyíthatóan a szerző családjának birtokában volt.

Enyhén kopottas, korabeli félbőr-kötésben. Az első címlap javítva.

Slightly worn contemporary half leather. First title page restored.

Poss.: Nagy-ajtai Cserey Ákos gyűjteményi bélyegzőjével.

40 000,-

20. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY:

Méltóságos királyi tanácsos Somssich Lázár Úr' ódája ... Rhédey Lajos ... ö nagyságához – Csokonay Vitéz Mihály ódája M. G. Festetics György ö nagyságához azon tárgy felől – A' Szélhez

(Bécs?, 1803. Pichler Antal?) 16p.

Csokonai három alkalmi költeményének első kiadása. A költő műveinek kritikai kiadása egyetlen példányát ismeri. A szakirodalom sokáig úgy vélte, a füzet a Magyar Hírmondó „Toldalék”-aként látott napvilágot, azonban a kritikai kiadásig ilyen, a folyóirathoz köthető példány nem bukkant fel. Az egyéb források és a versek keletkezési körülményei alapján azonban valószínű, hogy mégsem attól teljesen függetlenül jelent meg. A kritikai kiadás a füzetnek az OSZK Kisznyomtatványtárában

lévő példánya alapján azt tartotta a legvalószínűbbnek, hogy a tartalmilag és időben összetartozó verseket a Hírmondó finomabb papíron, különlenyomatként adta ki.

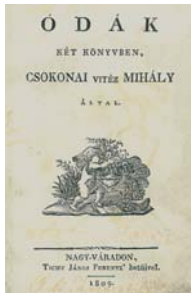
A Rhédey Lajost magasztaló költeményt eredetileg Somssich Lázár írta latinul. Csokonai a bécsi Magyar Hírmondó szerkesztője, Márton József indítványára fordította le. A lap a Kazinczy által is elismert vers fordításával azt szerette volna meghálálni, hogy Rhédey egy – szintén Márton által szerkesztett – lexikon kiadására „egynéhány száz forintot” ajánlott. Maga a költemény azért magasztalja, mert 1802-ben a pozsonyi országgyűlésen 10 000 forintot adományozott a bécsi katonai nevelőintézet számára. A fordítás elkészítéséért Csokonai maga is támogatást remélt az Aba nemzetségig visszavezető aranyarkantyús vitéztől. Szintén a hadiskolára adott 40 000 forint kapcsán írt ódát régi pártfogójához, Festetics Györgyhöz. A szöveg mind a kéziratból, mind a később az Ódák két könyvben (Nagyvárad, 1805.) című kötetben megjelent változattól eltér, Csokonai újabb és újabb helyesírási változtatásokat hajtott végre, szavakat, kifejezéseket cserélt ki. A szakirodalom értékelése szerint a mű túlmutat a magasztalásra írott alkalmi költeményeken, benne a haladás, civilizáció, modernizáció, „a nemzet csinosodása” fontossága mellett tesz hitet.

A Szélhez című óda legfőbb ihletője az 1802. június 11-ei nagy debreceni tűzvész volt, amelynek a költő háza is áldozatul esett. A megrendítő személyes élményen kívül jó alkalmat adott a vers megírására, hogy Széchényi Ferenc 1802. augusztus 17-én ünnepelte házasságkötésének 25. évfordulóját feleségével, Festetics Juliánával. Az otthonát veszített költő még jobban rászorult pártfogói támogatására, a segélykérő alkalmi költeményből azonban nagy bölcselő ódát formált.

Az 1799-1803 közötti éveket egyes irodalomtörténírók Csokonai alkaioszi korszakának nevezik az itt olvasható két vershez hasonló versformában írt több jelentős költeménye miatt. A formailag és tartalmilag összetartozó verseket tartalmazó füzetes kiadvány jelentőségét emeli, hogy a későbbi kiadásoktól eltérően közölte Csokonainak a versekhez fűzött jegyzeteit. Tudomásunk szerint árverésen még soha nem szerepelt. Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

400 000,-

21. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY:

Ódák két könyvben, -- által

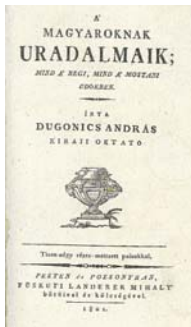
Nagy-Váradon, 1809. Tichy János Ferentz betűivel. (4)+138p.

Második kiadás. A művet a Lilla és az Alkalmatosságra írt versek című kötetekkel együtt még Csokonai rendezte sajtó alá, de ezek már csak halála után láttak napvilágot, először 1805-ben.

Javított, korabeli papírkötésben. Több levele enyhén foltos.

Restored contemporary hardpaper. Some leaves slightly stained.

40 000,-

22. DUGONICS ANDRÁS:

A' magyaroknak uradalmaik; mind a' régi, mind a' mostani üdőkben

Pesten és Pozsonyban, 1801. Landerer. 180p.+14t. (rézmetszetek)

Dugonics történelmi munkáiban a dicső múlt bemutatásával a magyar nemzet nagyságát kívánja bizonyítani, elsősorban az ifjúság egészséges öntudatra nevelése érdekében. A könyvben a történelem folyamán a Magyar Királysághoz tartozó, illetve azzal valamilyen függő viszonyban álló tartományok, fejedelemségek (Erdély, Ráma, Bulgária, Havasalföld, Lodoméria, stb.) leírása található. A táblákon ezek címerei láthatók. A szerző egyik legtrikább munkája.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 1032.

100 000,-

23. DUGONICS ANDRÁS:

Trója' veszedelme, melyet a' régi vers-szerzőknek írásiból egybe szedett, és versekbe foglalt --

Posonyban, 1774. Landerer Mihály ny. 1t. (Assner Ferenc rézmetszete)+(18)+ +280p.+1mell. (kihajt.) Kétszínnyomású címlappal.

A szerző első nyomtatásban megjelent munkája, egyben az első magyar Homérosz-fordítás. Példányunkba a címlap elé két rézmetszetet kötöttek be: Czetter Sámuel Vályi Andrást ábrázoló mellképét, valamint a szerző Szerecsenek című munkája második kötetének Karacs által metszett címképét.

Későbbi félvászon-kötésben. Szép, tiszta példány.

Later half cloth.

Szűry: 1038.

Poss.: Toldy László gyűjteményi bélyegzőjével.

80 000,-

24. DÜCKHER, FRANZ:

Salzburgische Chronica, Das ist: Beschreibung deß Lands/ Stiftung und denckwürdiger Geschichten... Mit schönen Kupfferstücken deß Lands/ dessen fürnehmsten Städt und Oerter/ auch aller Bischöff und Ertz-Bischöffen Wappen/ Verfast durch --

Salzburg, 1666. Johann-Baptist Mayr. 1t. (metszett címlap)+(12)+361+ + (5)p.+1 térk. (a Salzburgi érsekség)+6t. Számos szövegekőzti rézmetszettel.

Az itt meglévő térkép a példányok túlnyomó részéből hiányzik. A metszetek Matthäus Merian és Philipp Harppf városábrázolásai nyomán készültek.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

VD17 12:117711V; Nebehay-Wagner 150.

120 000,-

25. EÖTVÖS JÓZSEF, BÁRÓ:

A nemzetiségi kérdés

Pest, 1865. Ráth Mór. IX + (1) + 158p.

Eötvös már a Batthyány-kormány minisztereként átérezte a kérdés jelentőségét. Később számos művében foglalkozott a témával. Az 1861-es országgyűlés idején részt vett a nemzetiségi törvény előkészítésében, de annak tárgyalására a feloszlás miatt már nem került sor. E munkája nemzetiségpolitikai nézetei összefoglalásának tekinthető. A szabadság és egyenlőség elve mellett a nemzetiségi eszmét nevezi a korszak legmeghatározóbb tényezőjének. A nemzetiségek számára is megfelelő megoldást a 48-as törvények következetes érvényesítésében és a helyhatósági autonómia biztosításában látja. Az utókor talán tévedésül róhatja

fel, hogy a nemzetiségi politikusok részéről kompromisszumkészséget és megegyezésre való törekvést feltételezett.

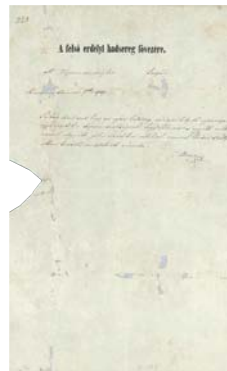
Aranyozott, korabeli vászonkötésben. Szép példány.

Gilt contemporary cloth.

Szűry: 1177.

30 000,-

1848-1849

26. BEM JÓZSEF (1794-1850) HONVÉDTÁBORNOK, AZ ERDÉLYI HONVÉDSEREG PARANCSNOKA ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT PARANCS.

A fővezér utasítja a galgói térparancsnokságot, hogy az erdélyi hadsereg előrenyomulása miatt a készletekkel együtt vonuljon Désre, és ott várja be a további utasításokat.

A Bem által vezetett sereg 1848. december 22-én Galgó mellett megverte Karl Urban alezredes csapatait, 1849. január 2-án pedig bevette Besztercét. Ezután megindult Erdély belseje felé, január 13-án felszabadította Marosvásárhelyet, majd Szeben ellen indult.

1 beírt oldal, „A felső erdélyi hadsereg fővezére” szöveg nyomtatva. Kelt: Beszterce, 1849. I. 7.

Restaurált darab, kis (a szöveget nem érintő) hiányokkal.

József Bem, General. Ordinance, autograph signed. Restored.

300 000,-

27. DEÁK FERENC (1803-1876) IGAZSÁGÜGYI MINISZTER SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, NYOMTATOTT KÖRLEVELE UNGVÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE,

a sajtóvétségekkel kapcsolatos rendeletek ügyében.

2 levél, 1 nyomtatott oldal. Piros viaszpecséttel, hajtogatva. Kelt: 1848. IV. 29.

Ferenc Deák, Minister of Justice. Official ordinance with seal, autograph signed.

1 page.

100 000,-

28. GÁL SÁNDOR:

A Pest-városi nemzeti őrsereg ideiglenes oktatás, gyakorlat- és szolgálati szabályzata. Szerkeszté és a Pesti Őrhaditanács helybenhagyásával közre bocsátá --.

Pesten, 1848. Müller Gyula. VIII+55+ (1)p.+ 1 kihajt. mell.

A szerző a magyar katonai szaknyelv egyik megteremtője. Részt vett a nemzetőrség létrehozásában. E munkája már áprilisban megjelent nyomtatásban.

Korhű, modern papírborítóban.

Modern paper.

50 000,-

29. KOSSUTH LAJOS:

Ministeri jelentés. Az országos pénzügy iránt. (Budán, 1848. m. kir. egyetemi nyomda.) 18p.

Hozzá:

„A” melléklet a pénzügyi jelentéshez. (4 db.)

(4)p.; (4)p.; 4p.; (6)p.

Hozzá:

„B” melléklet a pénzügyi jelentéshez. (9 db.) Álladalmi bevételi és kiadási tervzet az 1848-ki július 1-től december 31-ig járó félévve.

(2)+10p.; (2)p.; (4)p.; (2)p.; (1)p.; (3)p.; (1)p.; (1)p.; (1)p.

Hozzá:

„C” melléklet. Álladalmi bevételi és kiadási tervzet 1849-ik évre. (9 db.)

(2)+11p.; 5p.; (1)p.; (1)p.; (7)p.; (3)p.; 9p.; (1)p.; (3)p.;

Hozzá:

Pénzügyministeri jelentés vége. C.) Jövedelmi 's költségvetés 1849-re, és Adóterv.

23p.

Az első önálló magyar költségvetés teljes anyaga. A Batthyány-kormány első hónapjai a magyar pénzügyek adminisztratív függetlenítése, a pénzügyi intézmények alárendelt helyzetének megszüntetése és a kincstári jövedelmek kihurcolásának megakadályozása jegyében teltek. 1848 májusában súlyos pénzügyi válság alakult ki, miután az osztrák nemzeti bank korlátozta a bankjegyek ezüstre való beváltását. Kossuth kamatozó kincstári utalványok kibocsátásával próbált úrrá lenni a helyzeten, emellett lépéseket tett az önálló (érfedezetű) magyar bankjegy megteremtésére. A sikeres konszolidációs lépések nyomán vált lehetővé az első néhány hónap zárszámadásának, valamint az 1848. második félévi és az 1849-es év költségvetésének (a tervezett új adórendszerrel együtt való) benyújtása. A teljes anyag tudomásunk szerint még nem fordult elő árverésen.

Modern papírdobozban.

Budget of Hungary for 1849. In hardpaper case.

300 000,-

30. KOSSUTH LAJOS (1802-1894) PÉNZÜGYMINISZTER SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, KÖNYOMATOS RENDELETE ÜNG VÁRMEGYÉNEK CÍMEZVE,

a kamatos kincstári utalványok ügyében.

2 levél, 1 nyomtatott oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel, hajtogatva. Kelt: Bp., 1848. V. 24.

Lajos Kossuth, Minister of the Finance. Ordinance, autograph signed.

100 000,-

31. KOSSUTH, (LAJOS) LUIGI:

La catastrofe Ungherese. Relazione originale scritta in Viddino di --. Prima versione italiana dal tedesco di Giuliano Landucci.

Firenze, 1850. (Tip. di Mariano Cecchi.) 62p.

A híres „Viddini levél” olasz fordítása. Kossuth 1849. szeptember 12-én kelt levelében teszi először szinte egyedüli felelőssé a szabadságharc bukásáért az általa árulónak tartott Görgeit. Mondandójának lényege, hogy a magyarság emelt fővel tekinthet vissza a harcra, mivel a megvert osztrákok csak árulás és a cári csapatok segítségével győztek. Emellett azt fejtegeti, hogy van remény az újrakezdsre, amit majd a nyugati hatalmak is támogatni fognak. A mű először németül látott napvilágot, majd számos nyelven megjelent. Magyarul Szilágyi Sándor adta ki, rövidített formában. Ritka füzet. Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

25 000,-

32. KOSSUTH, (LAJOS) LUIGI:

Lettera di -- agli ambasciatori ed agenti diplomatici Ungheresi, Presso L'Inghilterra e la Francia versione dall'originale Ungherese per cura di un Maggiaro.

Torino, 1850. Tipografia di Luigi Arnaldi. 24p.

Lásd előző tételünket.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

25 000,-

33. A MÉSZÁROS HADIGŐZÖSSEL KAPCSOLATOS, KINYOMTATANDÓ KÖRLEVÉL KÉZIRATA.

A belügyminiszter utasítja a Duna menti községek vezetőit és a hatóságokat, hogy álljanak rendelkezésére a szerbek ellen induló hadihajó kapitányának. A szöveg mellett „100 példányban rögtön kinyomtatandó” szöveg áll „Zoltán” aláírással. Csepei Zoltán János a belügyminisztérium államtitkára volt. A hátoldalon halványan „Gondol Urnak” felirat olvasható. Gondol Dániel a belügyminisztériumban fogalmazóként dolgozott.

A magyar hadtörténet egyik érdekes epizódja volt a Mészáros hadihajó működése. Ez volt az első felfegyverzett folyami gőzös Európában. Az elgondolás gróf Széchenyi Istvántól származott, miután a szerbek veszélyeztették az aldunai hajózást. A kormány őt és Szemere Bertalant bízta meg a beszerzéssel. A Dunai Gőzhajózási Társaság 1830-ban készült „Franz I.” nevű hajóját alakították át az óbudai hajógyárban. A hadigőzöst július 25-én avatták fel, 30-án pedig elindult a Délvidék felé. Először a Duna szerémségi szakaszán küzdött a horvátok és a szerbek ellen, majd a főváros védelmét segítette. Részt vett a Schwechat körüli harcokban, majd a határvédelemben játszott szerepet. A telelésre küldött hajót a Pest-Budát megszálló osztrákok „General Schlick” néven állították szolgálatba 1849 tavaszán.

1 beírt oldal. Kelt: Bp., 1848. VII. 21.

A hajtogatás mentén enyhén szakadozott.

Manuscript of a printed ordinance. 1 page.

40 000,-

34. MÉSZÁROS KÁROLY:

Europa legujabb alkotmányai. Különös tekintettel Europa társadalmi állására. Közli: --.

Pesten, 1848. Magyar Mihál. 88p.

A szerző a márciusi ifjak radikális, köztársaságpárti képviselői közé tartozott. Cikkei jelentek meg a Radical Lapban. Augusztus elején látott napvilágot e munkája, melynek elején az amerikai alkotmányt mint mintaképet ismerteti. Az előszóban így ír: „A magyar statusalkotmány megállapítása, s országgyűlési teendői tekintetében, ezen alkotmányok ismerete, bizonyonnyal pharosi fény leend...”

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Poss.: Török János könyvjegyével.

40 000,-

35. (TELEKI LÁSZLÓ, GRÓF) CONTE LADISLAO TALEKI [!]:

L'Ungheria ai popoli civilizzati. Manifesto pubblicato in nome del Governo Ungherese dal --. Rappresentante del Popolo alla Dieta Ungherese, inviato presso la Repubblica Francese.

Torino, 1849. Federico G. Crivellari e Comp. 66+ (1)p.

Tekei László 1848 augusztus végétől a Batthyány-kormány, majd az Országos Honvédelmi Bizottmány, végül a Szemere-kormány párizsi megbízottja volt. Kiáltványa ugyanebben az évben franciául és németül is megjelent. Magyarul csak 1861-ben látott napvilágot.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

25 000,-

36. FÁY ANDRÁS:

Adatok Magyarország bővebb ismertetésére --tól

Pesten, 1854. Beimel J. és Kozma V. ny. 88p.+7 kihajt. mell. Első kiadás.

A szerző egyik legkritikább műve. Fáy („a haza mindenese”) tervei között szerepelt egy magyarországi biztosító intézet megalapítása. 1847-ben 700 kérdőívet küldött szét, jobbára papoknak, hogy azok alapján elkészíthesse tíz év halálzási statisztikáját. Az adatok összegzése és elemzése a szabadságharc miatt csak ekkor jelenhetett meg. 1943-ban hasonmása is napvilágot látott.

Az eredeti hátsó borító felhasználásával készült, modern papírborítóban. Részben felvágatlan példány.

Modern paper. Uncut copy.

Szűry: 1300.

40 000,-

37. FELELETE EGY SZABAD POLGÁRNAK A SAJTÓ-SZABADSÁGÁRÓL ÍRT MUNKÁJÁRA EGY RABNAK

Miskolczon, 1845. Csöglei Tóth Lajos ny. 108p.

A rendkívül ritka politikai röpirat Tánicsics egy évvel korábban, Lipcsében napvilágot látott munkájának a bírálata. Szerzőjét a szakirodalom nem ismeri, a Magyar Tudományok Digitális Archívumának honlapján Szemere Bertalannak tulajdonítják. Emellett szólhat, hogy Szemere Borsod vármegye főszolgabírója, majd másodalispánja volt, a mű pedig a vármegye székhelyén jelent meg.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Restored original paper. Uncut copy.

40 000,-

Fénykép

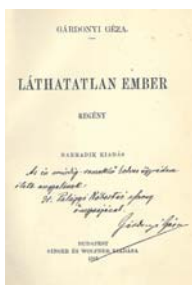
38. ÚJ-ERZSÉBET-HÍD 1960-1964.

(Bp., 1964.) Uvaterv. 27t.+1 levél.

A híd építését végző Uvaterv fotólaboratóriuma által készített fényképek. Spirálfűzéses album, kiadói vászonkötésben.

Photographies about construction of the new Elisabeth Bridge. Original cloth.

40 000,-

39. GÁRDONYI GÉZA:

Láthatatlan ember. Regény. Harmadik kiadás.

Bp., 1915. Singer és Wolfner. 363+(4)p. A címlapon a szerző ajánlásával: „Az én mindig-remeklő kedves ügyvédem élete angyalának: Dr. Palágyi Róbertné asszony önnagyságának. Gárdonyi Géza”.

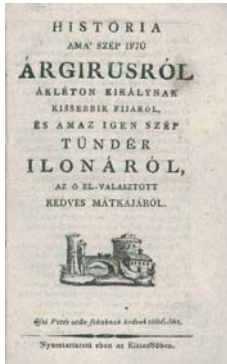
Javított gerincű, kiadói vászonkötésben. Az utolsó néhány levél enyhén foltos.

Inscribed by the author. Restored original cloth. Some leaves slightly stained.

40 000,-

127., 106., 129., 102., 103., 98. tétel

40. (GERGEI ALBERT):

História ama' szép ifjú Árgirusról, Ákléton királynak kisebbik fíjáról, és amaz igen szép Tündér Ilonáról, az ő el-választott kedves mátkájáról. Őszi Vetés után sokaknak kedvek töltéséért. Nyomtattatott ebben az esztendőben.

H.n., é.n. ny.n. (32)p. Az utolsó levél – tipográfiaailag hasonló – másolattal pótolva.

Könyvészetileg ismeretlen ponyvakiadás. A szerző 1580 körül írt széphistóriája századokon át a vásári ponyvák egyik legkedveltebb darabja volt. Pogány Péter így ír róla: „Az első másfél évszázad alatt úgy ronggyá olvasták, hogy csak 1749-ből ismerjük »viszonylag« első kiadását ponyváról. Pedig Tótfalusi Kis Miklóst is ócsárolták ellenfelei, hogy ezt az apróságot is kinyomtatta [...] Gergei Albert Árgirus-át (a szerző nevét Stoll Béla igazította helyre) szinte becsületből, no meg

a biztos bevétel tudatában adta ki minden régi magyar nyomda. A versenyben a Nottenstein-Landerer-műhely harmincegy 18. századi kiadása vezet”. A Csongor és Tünde forrásai között is szerepel. Mivel darabunk kiadásának egyetlen ismert példánya, az utolsó levelet egy hozzá igen hasonlóból pótoltuk.

Fűzve.

Unbound.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

Pogány: 33-36. old.

80 000,-

41. GVADÁNYI JÓZSEF, GRÓF:

A' falusi nótáriusnak elmelkedései, betegsége, halála, és testamentoma, mellyeket két soros Versekkel ki-adott, és Új Esztendőbeli Ajándékba, Hazánk Dámáinak, és Gavalérainak nagy szívességgel nyújtja --

Pozsonyban, 1796. Weber Simon. 266+(4)p. Első kiadás. A címlapon Prixner rézmetszetű vignettájával.

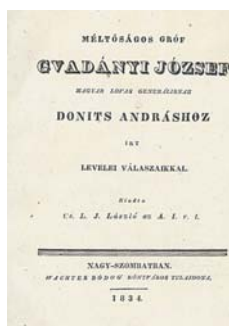
Az 1790-ben napvilágot látott „Egy falusi nótáriusnak budai utazása” folytatása. Bár a szakirodalom szerint elmarad annak színvonalától, érdekessé teszik a beszórt népi gyógymódok és babonák. Művelődéstörténeti szempontból figyelemreméltók a Martinovics-féle összeesküvés elítéltejein gúnyolódó sorok: „Nem rég ugyan hétnek gombjokat el-üték, Kik petsenyéjeket rosz tűz mellett süték...”.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 1631.

95 000,-

42. GVADÁNYI JÓZSEF, GRÓF:

Méltóságos -- magyar lovas generális Donits Andrásához írt levelei válaszaikkal. Kiadta Cs. L. J. László.

Nagy-Szombatban, 1834. Wachter Bódog. 63p.

Posztumusz első kiadás.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 1632.; Borda: 6941.

25 000,-

43. HAUSZMANN ALAJOS:

A magyar királyi vár – Die ungarische Königsburg – Le chateau royal de Hongrie

Bp., (1912. Hornyánszky Viktor ny.) 54+(1)p.+25t. (1 színes térkép+24 fény-nyomat, hártypapírral védve)

A gyönyörű, haránt alakú díszalbum összeállításával gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök bízta meg Hauszmann, aki 1891-től (Ybl Miklós halála után) a királyi vár építését vezette.

Gottermayer Nándor műhelyében készült, díszesen aranyozott,

kiadói bőrkötésben. Az első kötéstáblán aranyozott, két angyal által tartott, koronás címerrel. Arany-metszéssel díszítve. A gerincen kis sérülésekkel, az első táblán apró folttal.

Richly gilt original leather. Spine slightly damaged.

150 000,-

44. JÓZSEF ATTILA:

Szépség koldusa. Versek.

Szeged, 1922. Koroknay. 48p. Első kiadás.

A költő első, egyben legkritikább kötete. Összesen háromszáz példányban jelent meg, ebből száz famentes papíron.

Javított, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.

100 000,-

45. KASSÁK LAJOS:

Levél Kun Bélához a művészet nevében

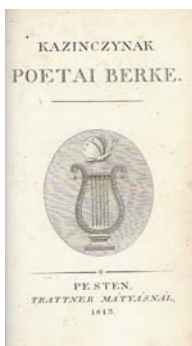
(Bp.), 1919. Ma. 24p. Első kiadás.

Kun Béla az országos pártkongresszus ülésén tartott egyik beszédében „a burzsoá dekadencia termékének” nevezte a Ma irodalmát. Kassák ebben a röpiratban utasítja vissza a vádat.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány. Az első két levél javítva.

Original paper. Uncut copy. Two pages restored.

30 000,-

46. KAZINCZY (FERENC):

--nak poetai berke

Pesten, 1813. Trattner. 1t. (metszett díszcímlap) + (8) + 145-243 + (27)p. Első kiadás.

Előkötve:

Dayka Gábor:

Újhelyi --' versei. Öszveszedte 's kiadta barátja Kazinczy Ferenc [sic].

Pesten, 1813. Trattner. 2t. (címképmetszet és metszett díszcímlap) + XLVIII + 136p.

Első kiadás.

Kiadói colligatum.

Kazinczy kufsteini fogsága idején meghalt barátja, Dayka kéziratos verseit Virág Benedek küldte el neki 1802-ben. Ő ezt követően a Magyar Kurirban közzétett hirdetés és személyes levelezés révén gyűjtött további darabokat. A kötet érdekessége,

hogy a majd' félszáz oldalas előszó mellett Kazinczy nevéhez fűződik a címképen látható Dayka-portré is. XIX. század végi félpergamen-kötésben. Márványozott előzéklapokkal. Az eredeti borító bekötve. Gyönyörű, bibliofil darab.

19th century half vellum with marbled endpapers. The original cover bound inside.

Szűry: 921.

150 000,-

Kéziratok

47. ADY ENDRE (1877-1919) KÖLTŐ, PUBLICISTA „MÉGSEM, MÉGSEM, MÉGSEM” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF KÉZIRATA.

Az országban uralkodó háborús eufóriától való elhatárolódás, elkülönülés jegyében született költemény a Nyugat 1914. évi 21. számában jelent meg először nyomtatásban, kötetben első ízben „A halottak élén”-ben látott napvilágot. A szövegben néhány apró javítással, az így módosított szöveg megegyezik a véglegessel. Az első oldal tetején „Ady Endre kézírása / Osvát Ernő” bejegyzés olvasható. A második levélen „Közölhető Sajtóbizottság” szövegű bélyegző lenyomata áll.

2 levél, 2 beírt oldal. A hajtogatások mentén enyhén szakadozott, a széleken ragasztócsík nyomai.

Endre Ady, poet. Autograph poem. 2 pages.

1 500 000,-

48. ARANY JÁNOS (1817-1882) KÖLTŐ SAJÁTKEZŰ LEVELE FILÓ JÁNOSNAK „TISZTELENDŐ TANÁR S KEDVES COLLEGA UR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

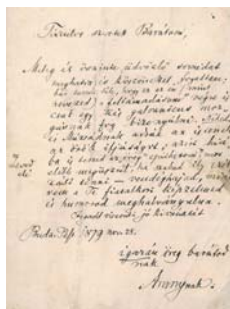
A szövegből kiderül, hogy a címzett elküldte Aranynek Fekete János egy költeményét véleményezésre. A költő részletesen ismerteti a kézirat bírálatát, majd így zárja a levelet: „Átalában e tanvers, mint ilyen, becsülettel fogja betölteni helyét s a magyar népnek valódi szellemi épületére szolgáland”.

A szóban forgó vers Arany pozitív értékelése nyomán a következő évben nyomtatásban is napvilágot látott „Életiskola a magyar nép számára” címmel. Szerzője, Fekete János (1817-1877) ügyvéd 1848-49-ben Fejér megye alügyésze, majd főjegyzője volt. Ő írta a megye Függetlenségi Nyilatkozatot üdvözlő feliratát, amit ki is nyomtattak. Emiatt bujdosnia kellett, a levél születése idején Ráckeresztúron gazdálkodott. A címzett, Filó János a kecskeméti gimnázium tanára volt. A levelet Korompay János közölte 2004-ben (A. J. összes művei. XVII. Levelezés. 3).

1 levél, 1 beírt oldal. Kelt: Nagykőrös, 1857. IV. 25.

János Arany, poet. Autograph letter, 1 page.

150 000,-

49. ARANY JÁNOS (1817-1882) KÖLTŐ SAJÁTKEZŰ LEVELE EGY KÖZELI BARÁTJÁNAK „TISZTELVE SZERETETT BARÁTOM” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

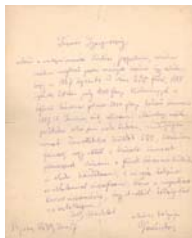
Az igen bensőséges hangú, érdekes levél érdemes arra, hogy teljes szövegét közöljük: „Meleg és őszinte üdvözlő soraidat meghatva és köszönettel fogadtam; bár tartok tőle, hogy ez az én (mint nevezed) »feltámadásom« végre is csak egy kis galvanicus mozgásnak fog bizonyúlni. Néked és Múzsádnak adták az istenek az örök ifjúságot; azért hiába is teszed az »öreg« epithetont neved elé, mert előbb megöszül, ha szabad ily célzást tenni – vendéghajad, mint sem a Te fiatalkori képzelmed és humorod meghalványulna. Fogadd viszonti jó kívánatát igazán öreg barátodnak Aranynak”.

A címzett nyilvánvalóan Arany egyik nagyon közeli barátja (talán Szász Károly?) lehetett. A költő által említett feltámadás talán a Toldi szerelmének megjelenésére vonatkozhat. A levél tudomásunk szerint publikálatlan.

2 levél, 1 beírt oldal. Kelt: Bp., 1879. XI. 28.

János Arany, poet. Autograph letter, 1 page.

150 000,-

50. JÓKAI MÓR (1825-1904) ÍRÓ SAJÁTKEZŰ (LILA TINTÁVAL ÍRT) LEVELE „TISZTELT IGAZGATÓSÁG” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Közli egy általunk ismeretlen bankkal, hogy saját kimutatásai szerint ugyan visszafizette a balatonfüredi házára felvett kölcsön addigi kamatait, de mivel nincs kedve pereskedni, befizeti a követelt 550 forintot. Kéri a megindított kereset visszavonását, és megjegyzi, hogy el kívánja adni a füredi házat, amiből a teljes kölcsönt vissza fogja fizetni.

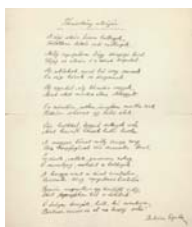
Jókai kedvelt tartózkodási helye volt az 1870-ben megépült füredi villa, de Laborfalvi Róza 1886-ban bekövetkezett halála után már nem találta a helyét benne. 1890-ben el is adta, ma az épületben a Jókai Emlékmúzeum működik.

1 beírt oldal. Kelt: Bp., 1889. I. 17.

Mór Jókai, writer. Autograph letter. 1 page.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

80 000,-

51. JUHÁSZ GYULA (1883-1937) KÖLTŐ „TÖMÖRKÉNY UTCÁJÁN” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF, ALÁÍRT KÉZIRATA.

A vers a Vasárnapi Újság 1918. május 12-ei számában jelent meg először. A kritikai kiadás erről az egyetlen kéziratáról tud („Kozocsa Sándor birtokában”). A szöveg megegyezik a kötetben megjelenttel.

Gyula Juhász, poet. Autograph poem. 1 page.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

100 000,-

52. KARINTHY FRIGYES (1887-1938) ÍRÓ AGYMŰTÉTJÉVEL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

1. Az író második felesége, Böhm Aranka sajátkezű levele Salusinszky Imre újságírónak, az Est főszerkesztőjének „Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!” megszólítással.

Röviddel Stockholmba érkezésük után tájékoztatja a címzettet férje állapotáról és körülményeiről.

1 levél, 2 beírt oldal. A levélboríték mellékelve. Kelt: Stockholm, 1936. V. 1.

2. Böhm Aranka sajátkezű levele Salusinszky Imre újságírónak, az Est főszerkesztőjének „Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!” megszólítással.

A keltezés nélküli – a szövegből ítélve az előzőnél kicsivel később íródott – levélben felesége Karinthy állapotának romlásáról számol be, majd – részben ismételve a korábban írtakat – helyzetüket taglalja. Ezt követően megkéri a címzettet, hogy fedezze otthoni háztartásuk költségeit, amit eddig egy másik barátjuk, Dr. Báron Gyula tett meg.

2 levél, 3 beírt oldal.

3. Olivecrona, Herbert (1891-1980) agysebész, a műtétet végző orvos sajátkezűleg aláírt, gépelt, svéd nyelvű levele Budapesten élő kollégájának, dr. Göran Holmnek „Broder” megszólítással.

Röviden tájékoztatja a címzettet arról, hogy sikeresen megoperálta az író. A levélen Holm német nyelvű kézírásos fordításával.

1 gépelt oldal. Kelt: Stockholm, 1936. V. 5.

4. Indig Ottó (1890-1969) drámaíró, újságíró sajátkezű levele Salusinszky Imre újságírónak „Kedves Szerkesztő Úr” megszólítással.

Mellékelten küldi a svéd orvos levelét, amelyet dr. Holmtól kapott, akivel a Margitszigeten ismerkedett meg.

1 beírt oldal. Kelt: Hatvan, (1936.), V. 12.

5. Újságkivágás egy svéd nyelvű lap április 30-ai számából, amelyben egy cikk Karinthy várható műtétjéről számol be, és röviden bemutatja az író.

Frigyes Karinthy, writer. Collection about his brain surgery.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

80 000,-

53. KARINTHY FRIGYES (1887-1938) ÍRÓ SAJÁTKEZŰ LEVELE ISMERTETLENNEK „FŐSZERKESZTŐ ÚR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A levél elején közli, hogy megjelenés előtt álló, Hasműtét című kötete lesz a hatvanadik, ebből negyvenet az Athenaeum adott ki. Erre hivatkozva 200 pengő előleget kért a kiadótól, de ennek csak a felét kapta meg. A telefonját már kikapcsolták, a villanyt most készülnek, ezért a címzett segítségét kéri, nem tudna-e valamilyen jogcímen 100 pengőt kiutalni neki.

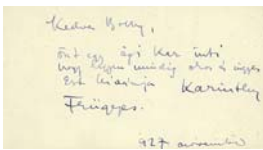
A címzett talán Salusinszky Imre, az Est főszerkesztője lehetett, aki később is támogatta az írókat és családját (lásd előző tételünket).

2 levél, 2 beírt oldal. Kelt: (Bp.), 1932. XI. 10.

Frigyes Karinthy, writer. Autograph letter, 2 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

100 000,-

54. KARINTHY FRIGYES (1887-1938) ÍRÓ DR. PALÁGYI RÓBERTNEK SZÓLÓ, SZELLEMEKES, AUTOGRÁF SORAI EGY LEVÉLKÉN:

„Kedves Bobby, / Önt egy égi Kar inti / hogy legyen mindig okos és ügyes / Ezt kívánja Karinthy Frigyes. / 927 november”

A címzett szerzői joggal foglalkozó ügyvéd volt.

Frigyes Karinthy, writer. Autograph letter, 1 page.

20 000,-

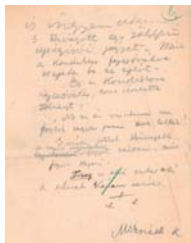
55. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (1885-1936) ÍRÓ, KÖLTŐ SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, GÉPELT LEVELE DR. PALÁGYI RÓBERT ÜGYVÉDHEZ „IGEN TISZTELT DOKTOR UR” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Műveinek a Genius által tervezett gyűjteményes kiadásával kapcsolatban kér segítséget a megkötendő szerződés előtt.

2 gépelt oldal. Fejléces papíron. Kelt: (Bp.), 1931. II. 18.

Dezső Kosztolányi, writer. Typescript, autograph signed. 2 pages.

50 000,-

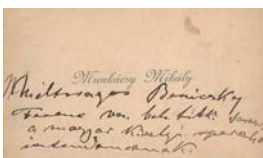
56. MIKSZÁTH KÁLMÁN (1847-1910) ÍRÓ „TOLNAY LAJOS” CÍMŰ HUMOROS KARCOLATÁNAK AUTOGRÁF KÉZIRATA.

Ceruzával írt kézirat számos kihúzással és tintás javítással. Feltehetően egy újság számára készült, megjelenéséről nincs tudomásunk, a kritikai kiadásban nem szerepel. Tolnay Lajos a MÁV első elnök-igazgatója volt.

2 levél, 2 beírt oldal.

Kálmán Mikszáth, writer. Autograph novel. 2 pages.

150 000,-

57. MUNKÁCSY MIHÁLY (1844-1900) FESTŐ SAJÁTKEZŰ SORAI NÉVJEGYKÁRTYÁJÁN:

„Méltóságos Beniczky Ferenc val. belső titkos tanácsos a magyar Királyi operaház intendánsának. Kasznár Károly unoka öccse kérelmét nagy becsű pártfogásába ajánlja”.

Beniczky Ferenc 1888-tól volt az állami színházak intendánsa. Ő szerződtette

le az Operaház karmesterének Gustav Mahlert.

Keltezés nélkül.

Mihály Munkácsy, painter. Autograph card.

30 000,-

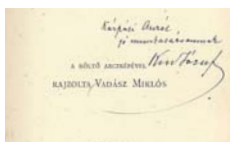

58. THALY KÁLMÁN (1839-1909) TÖRTÉNETÍRÓ, KÖLTŐ, FÜGGETLENSÉGI PÁRTI KÉPVISELŐ SAJÁTKEZŰ LEVELE KOSSUTH LAJOS VOLT KORMÁNYZÓHOZ „MÉLYEN TISZTELT KORMÁNYZÓ ÚR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A címzett figyelmébe ajánlja barátját és képviselőtársát, Papp Eleket, aki Kaba hajdúváros „tisztelet-albumát” kívánja átadni Kossuthnak. Méltatja Pappot, mint „egyik legigazabb s legrendíthetlenebb bajnokát az 1848-iki magasztos elveknek”. 1 beírt oldal. A sajátkezűleg címzett levélboríték mellékelve. Kelt: Bp., 1893. III. 24.

Kálmán Thaly, historian. Autograph letter. 1 page.

40 000,-

59. KISS JÓZSEF:

Legendák a nagyapámról

Budapest, 1911. A Hét. 1t.+100p. Első kiadás. A címlapon a szerző ajánló soraival: „Kárpáti Aurél jó munkatársamnak Kiss József”.

Enyhén kopott gerincű, kiadói vászonkötésben.

First edition, inscribed by the author. Slightly worn original cloth.

16 000,-

60. KOVÁTS MIHÁLY:

Első szófejtő magyar latán ásványnévtár. Lexicon mineralogicum triglottum etymologicum Latino Magyarico Germanicum primum. Deutsch Lateinisches Mineralogisches Wörterbuch. I-III. rész [egybekötve].

Pesthiny, 1822. Trattner. XVI+163+XVI+(1)+18-59+IV+(1)+6-44p.

Hozzáköteve:

Mantissa lexicon mineralogicum Gallico Latinum, Anglico Latinum, Italico Latinum, Russico Latinum, Suecico Latinum, Danico Latinum continens

Pesthiny, 1822. Trattner. IV+5-106+(2)p. Kiadói colligatum.

A szerző orvos, kémikus, a Tudós Társaság levelező tagja volt. A nyelvújítás szellemében összeállított munkáját az „ásványnévgyártás” példájaként emlegetik. Műszavai

honosodtak meg a magyar szaknyelvben.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

40 000,-

61. KOZMA LAJOS:

Templom és iskola. -- építészeti munkáiból összeállította és kíséző szöveggel ellátta Naményi Ernő.

Bp., 1929. Mult és Jövő. 19p. Számos fényképpel.

Illusztrált, kiadói papírborítóban.

Illustrated original paper.

30 000,-

62. KRÚDY GYULA:

Bukfenc. Regény. Szántó Lajos rajzaival. Harmadik kiadás.

Bp., 1921. Kultura. 149+(3)p. A címlapon ajánló sorokkal: „Emlékül dr Gaál Endrének Krúdy Gyula”.

Modern bőrkötésben és papírtokban.

Inscribed by the author. Modern leather in hardpaper case.

150 000,-

Matematika

63. NAGY ANDRÁS:

A' kőr' kiegyenesítése. Írta --, Csurgón, Fejér vármegyében 1830.

Székes-Fejérvárott, 1830. Számmer Pál ny. 10p.+2 kihajt. t. (rézmetszetek)

Sem a szerzőnek, sem művének nem találtuk nyomát a tudománytörténeti irodalomban.

Korhű, modern papírborítóban.

Modern paper.

30 000,-

64. (NAPIER, JOHN) NEPERO, GIOVANNI BARON:

Raddologia, ovvero arimmetica virgolare In due libri divisa; con apresso un'espeditissimo prontuario della molteplicatione, & poi un libro di arimmetica locale... Tradottore dalla Latina nella Toscana lingua il Cavalier Marco Locatello, accresciute dal medesimo alcune considerationi giovevoli

Verona, 1623. Angelo Tamo. (16)+269+(1)p. Lapszámozáson belül hat kihajtható melléklettel. Példányunkban ezek egyike (49-50p.) másolattal pótolva.

Az egyik legkorábbi olyan mű első olasz kiadása, amelyben mechanikus segédeszközöket használnak matematikai számításokhoz. Először 1617-ben látott napvilágot Edinburghban, latin nyelven. Szerzője, John Napier skót teológus a tudománytörténet egyik úttörő

alakja volt. Legjelentősebb felfedezése a logaritmus, amelyet elsősorban a csillagászatban tudtak hasznosítani, Az utókor hálajaként egy kisbolygó és a Hold egyik krátere viseli a nevét. Ő vezette be a tizedes törtek máig használatos jelölését. Az általa feltalált (és utóbb róla elnevezett) számolópálcák segítségével gyorsabbá vált a szorzás és az osztás művelete. A pálcakészlet volt a logarléc őse.

A mű három nagy részből áll. Az elsőben az eszközök leírása található, a második ezek gyakorlati használatát mutatja be, a harmadik pedig a műveletek „tárháza”, tulajdonképpen példatár. Az olasz kiadás az eredetihez képest Locatello kommentárjaival és kihajtható mellékletekkel bővült.

Restaurált, korabeli pergamenkötésben.

First Italian edition of Napier's Rabdologiae, one of the earliest books on the use of mechanical devices in mathematical calculation. Restored contemporary vellum. One folding plate replaced by copy.

800 000,-

Méhészet

65. [VAJDA PÉTER] UZDI PÉTER:

A' tapasztalt méhészgazda. Oktatások a' méhészet körül az egész esztendőben előjövő minden foglalatosságokrul. Utmutatásul azoknak, kik a' mezei gazdaság ezen szint' olly nevezetes mint hasznos ágában örömmel, okosan és szerencsével akarnak foglalatoskodni. Magyarország különbféle égaljához alkalmaztatta --. Kassán, 1835. Literaturai Intézet. 1 kihajt. mell. + (2) + IV + (2) + 178p.

A magyar nyelvű méhészeti irodalom egyik ritka darabja. A szerző a kor egyik érdekes figurája, rendkívül sokoldalú, tevékeny egyéniség volt. Orvosnak tanult, majd íróként és újságíróként is működött. Tagja volt az MTA-nak és a Kiszalud-Társaságnak, a szarvasi főiskolán tanított. Számos szépirodalmi munkája mellett írt orvosi tanácsadót, állat- és növénytant, ábécés-könyvet és nyelvtudományi műveket is. Szabad szellemű erkölcsstani beszédei miatt eljárás indult ellene.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

50 000,-

66. (VESZELSZKY ANTAL):

A' magyar országi méh-tartás' rövid tudománya Vátzon, 1782. Marmarossi Gottlieb Antal. 62p. Első kiadás.

A szerző orvos, botanikus volt. A mű másodszer 1795-ben jelent meg. Korabeli papírkötésben. A gerincen apró sérüléssel.

Contemporary hardpaper.

50 000,-

Metszet, látkép

67. CSÁSZÁRI LOVASOK CSATA UTÁN VALAHOL A MAGYARORSZÁGI HADSZÍNTÉREN.

Rézmetszetű kép, alatta latin nyelvű verses szöveggel. Georg Philipp Rugendas (1666-1742) augsburgi művész munkája, ő is adta ki 1710 körül. Az alkotó, majd fiai nevéhez számos magyar vonatkozású kép fűződik. Ezek egy részén magyar öltözetű katonák láthatók. Ezeket a hagyomány kurucoknak tartja, az öltözékek alapján azonban valószínűbb, hogy végvári vitézek, s ezeknek a törökökkel, valamint a császári hadsereg katonáival való összecsapásait láthatjuk. A grafikákon megjelenő verses feliratok a

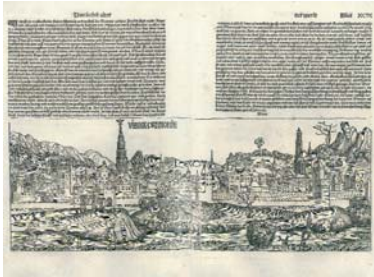
katonaelet általános viszontagságairól szólnak, konkrét események említése nélkül. A törökök (esetleg a kurucok?) ellen vívott csata utáni jelenetet ábrázoló lap középpontjában két fekvő sebesült alakja található. Körülötte lovasok és az egyik sérültet ellátó gyalogosok, a háttérben egy ágyúüteg, sebesültszállítók és lovasok láthatók.

Mérete: 540 x 690 mm.

Resturált darab, paszpartuban.

Battle scene at Hungary. Copper engraving by G. Ph. Rugendas.

90 000,-

68. VIENNA PANNONIE

Fametszetű látkép, két levélre nyomtatva. Hartmann Schedel Világkrónikája német kiadásának XCVIII-XCIX. levelén jelent meg Nürnbergben, 1493-ban. A hátoldalon Regensburg jobb, illetve Nürnberg látképének bal fele látható.

Restaurált darab, paszpartuban.

Mérete: 195 x 530 (455 x 630) mm.

View of Vienna. Woodcut illustration of two leaves from Schedel's Chronicle of 1493. Restored.

150 000,-

69. PRAGA

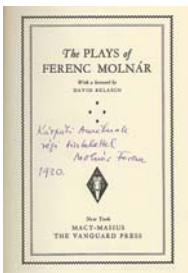
Fametszetű látkép, két levélre nyomtatva. Hartmann Schedel Világkrónikája német kiadásának CCXXIX-CCXXX. levelén jelent meg Nürnbergben, 1493-ban.

Restaurált darab, paszpartuban.

Mérete: 195 x 505 (455 x 630) mm.

View of Prague. Woodcut illustration of two leaves from Schedel's Chronicle of 1493. Restored.

150 000,-

70. MOLNÁR, FERENC:

The plays of --. With a foreword by David Belasco.

New York, (1929.) The Vanguard Press. XXII+823p. A címlapon a szerző ajánlásával: „Kárpáti Aurélnak régi tisztelettel Molnár Ferenc 1930”.

Kiadói vászonkötésben.

Inscribed by the author. In original cloth.

30 000,-

Művészi könyvkötések

71. FESZTY ÁRPÁDNÉ:

Akik elmentek...

Bp., (1923.) Athenaeum. 110+(1)p. Gazdagon illusztrált.

Bordázott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Márványozott kötéstáblákkal. Az eredeti borító bekötve. Gyönyörű példány.

Contemporary half leather with marbled endpapers. Original cover bound inside.

Poss.: Dr. Kozocsa Sándor könyvjegyével.

30 000,-

72. REXA DEZSŐ – SOMOGYI ALADÁR:

Tabán. Emlékezés egy eltűnt városrészről.

Bp., 1934. (Egyetemi ny.) 1t. + 113 + (4)p. + 4 mell.

Bordázott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Márványozott kötéstáblákkal. Az eredeti borító bekötve. Gyönyörű példány.

Contemporary half leather with marbled endpapers. Original cover bound inside.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

30 000,-

Nagy magyarok emléke

73. DR. BUGÁT PÁL GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Bugát orvos, az Akadémia tagja, számos orvosi könyv szerzője volt. 1848-ban a Honvédelmi Bizottmány országos főorvossá nevezte ki.

Obituary of Pál Bugát, scientist.

15 000,-

74. CZUCZOR ISTVÁN GERGELY GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET RENDTÁRSAI ADTAK KI.

Pest, 1866. Bartalits Imre. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben, a szöveg fölött metszett dísszel. Kelt: Pest, 1866. IX. 9.

A bencés szerzetes költőként és nyelvészként is tevékenykedett. 1848-ban írt Riadó című verse forradalmi induló lett, a szerzőt várfogságra ítélték miatta.

Obituary of Gergely Czuczor, poet.

15 000,-

75. EGRESSY GÁBOR SZÍNÉSZ GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A NEMZETI SZÍNHÁZ ADOTT KI.

Pest, 1866. Emich Gusztáv. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Pest, 1866. VII. 31.

Egressy Gábor színész. 1848. március 15-én ő szavalta el a Nemzeti Színházban a Nemzeti dalt. Később nemzetőr, majd Szeged kormánybiztosa volt. Halálra ítélték, ezért Törökországba menekült. Az amnesztia után a Nemzeti Színházban játszott. Előadás közben lett rosszul, és még aznap elhunyt.

Obituary of Gábor Egressy, actor.

15 000,-

76. FÁY ANDRÁS GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Pest, 1864. Bartalits Imre. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Pest, 1864. VII. 26.

Fáy igazi polihisztor, a reformkor egyik érdekes egyénisége volt. Széchenyi feltétlen hívének számított. Kiterjedt szépirodalmi munkássága mellett politikai, gazdasági, pedagógiai művei is megjelentek. Méltán nevezte el Szemere Pál „A Haza mindenesé”-nek.

Obituary of András Fáy, writer and politician.

15 000,-

77. GRASSALKOVICH ANTAL HERCEG ÖZVEGYÉNEK, ESTERHÁZY MÁRIA LEOPOLDINA HERCEGNŐNEK UNOKAÖCCSE, ESTERHÁZY PÁL HERCEG ÁLTAL KIADOTT GYÁSZJELENTÉSE.

Bécs, 1864. Gerold Károly fia. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Bécs, 1864. XII. 22.

Grassalkovich (III.) Antal birodalmi herceg, királyi kamarás volt a család utolsó férfitagja.

Obituary of Princess Mária Leopoldina Esterházy.

10 000,-

78. KÁLLAY FERENC VOLT NEMZETŐR TANÁCSOS GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Pest, 1861. Emich Gusztáv. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Buda, 1861. I. 2.

Kállay Ferenc nyugalmazott hadbíró százados 1848-ban részt vett a nemzetőrség megszervezésében. Batthyány miniszterelnök április 20-án nevezte ki tanácsosnak.

Obituary of Ferenc Kállay, officer.

15 000,-

79. LENDVAY MÁRTON GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Pest, 1858. Herz János. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: (Pest, 1858. I. 30.)

Lendvai Márton színész, kezdetől a Nemzeti Színház tagja. A nyitóelőadáson (Vörösmarty: Árpád ébredése) ő mondta ki az első mondatot.

Obituary of Márton Lendvai, actor.

15 000,-

80. NAGY IGNÁC ÍRÓ GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET ÖZVEGYE ADOTT KI.

Pesten, 1854. Beimel J. és Kozma Vazul. 1 nyomtatott oldal. Fekete gyászkeretben, a szöveg fölött metszett dísszel.

Nagy Ignác író a Hölgyfutár szerkesztője, az MTA levelező tagja volt.

Obituary of Ignác Nagy, writer.

15 000,-

81. GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Bécs, 1860. Gerold Károly fia. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Bécs, 1860. IV. 8.

Restaurált darab.

Obituary of Count István Széchenyi, politician.

20 000,-

82. SZIGLIGETI JÓZSEF EDE GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Bp., 1878. Athenaeum. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Bp., 1878. I. 20.

Szigligeti eredeti neve Szathmáry József volt. Előbb színész, majd drámaíró. A Nemzeti Színház rendezője és dramaturgjaként is működött.

Tóvölgyi Titusz írónak címezve.

Obituary of Ede Szigligeti, actor and writer.

15 000,-

83. A KÉPVISELŐHÁZ MEGHÍVÓJA SZÉKI GRÓF TELEKI LÁSZLÓ GYÁSZMISÉJÉRE, AMELY FELSOROLJA A KOPORSÓT SZIRÁKRA KÍSÉRŐ KÜLDÖTTSÉG TAGJAIT.

Pest, 1861. Landerer és Heckenast. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben.

Teleki 1861-ben a magyar országgyűlésen a Határozati Párt vezetője volt, de miután nyilvánvalóvá vált előtte, hogy függetlenségi politikáját pártjának főbb vezetői nem támogatják, öngyilkos lett.

Obituary of Count László Teleki, politician.

20 000,-

84. NEU-ERÖFFNETEN HISTORISCHEN BILDER = SAALS SIEBENDER THEIL. DAS IST KURTZE... BESCHREIBUNG DER HISTORIAE UNIVERSALIS, ENTHALTEND DIE GESCHICHTEN/ WELCHE SICH UNTER DEM SIEGREICHEN KAYSER JOSEPH, UND IN DEM ANFANG DER REGIERUNG DES JETZIGEN... KAYSERS CAROLI VI. BIS AUF DEN UTRECHTISCHEN, RASTADTISCHEN UND BADENISCHEN FRIEDENS = SCHLUSS, VORNEMLICH IN EUROPA, AUCH SONSTEN HIN UND WIEDER IN DER WELT, ZUGETRAGEN; DURCHGEHENDS MIT VIELEN KUPFFERN AUSGEZIERET...

Nürnberg, 1740. Verlegt J. L. Bugget, J. A. Seitz. (14) + 946 + (48)p. Számos szövegtől rézmetszetes illusztrációval. A szennycímlap hiányzik.

A kiadvány időszakonként, azon belül területenként csoportosítva tárgyalja a világot, ezen belül kiemelten Európa történelmét. Ez a kötet az 1705 és 1713 közötti eseményeket írja le. A szerző külön fejezetet szentel Magyarországnak, két periódusban (85-108, 432-444p.) részletesen ismerteti a Rákóczi-szabadságharc történéseit. A szöveget 11 fametszet illusztrálja, amelyeken többek között Nagyszombat és Sopron ostroma látható, továbbá az a híres jelenet, amikor az ónodi országgyűlésen, a nemesi sérelmekről kiobbant vita kapcsán a Túróc megyét képviselő Rakovszky Menyhértet felkoncolják, Okolicsányi Kristófot pedig megsebesítik. Kép mutatja be az árulónak lett Bezerédj Imre brigadéros sárospataki, illetve Ocskay László érsekújvári kivégzését, a romhányi csatát, III. Károly pozsonyi koronázását, végül a majtényi síkon történt fegyverletét. A kötetet az 1601-1710 közötti időszak egyháztörténetét felekezetenként tárgyaló szöveg zárja. Korabeli bőrkötésben. Néhány lapon szúrógás nyomaival.

Contemporary leather. First leaf missing. Some leaves with wormholes.

60 000,-

Oklevelek

85. (JAGELLÓ) II. LAJOS (1506-1526) MAGYAR KIRÁLY LATIN NYELVŰ ADOMÁNYLEVELE.

Az uralkodó hűsége és szolgálatai jutalmául Hathalmi Lázárnak adományozza a Veszprém vármegyében fekvő Dalka, Laak, Ihász és Hathalom falvakat.

Pergamenoklevél. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Buda, 1519. VIII. 28. A felső részen halvány folttal, ettől eltekintve teljesen ép darab.

Lajos II., King of Hungary. Document on vellum in Latin.

400 000,-

86. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYÉHEZ.

A fejedelem utasítja a vármegyét, hogy jelöljenek ki követet a következő országgyűlésre. Részletesen taglalja, hogy milyen szempontok alapján válasszák ki a megfelelő személyt.

III. Ferdinánd augusztus 24-re hívta össze a magyar országgyűlést. Itt iktatták törvénybe az uralkodó és a fejedelem által előző évben kötött linzi béke pontjait. Az oklevél két levele közé bekötöttek egy magyar nyelvű, aláírás nélküli levelet, amelyet feltehetően a király meghatalmazottja írt Szatmár vármegye nemeseihez.

2 levél, 2 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Beregszász, 1646. VII. 20.

György Rákóczy I., Prince of Transylvania. Manuscript letter in Hungarian, signed. 2 pages.

150 000,-

87. APAFI MIHÁLY (1632-1690) ERDÉLYI FEJEDELEM ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ OKLEVÉL.

A fejedelem joszipláposi Szász Andrásnak és Mártonnak szolgálataikért címert adományoz. Josziplápos a mai Magyarláros (Szolnok-Doboka vármegye) régi neve. A családot Nagy Iván nem ismeri, Kempelen Béla pedig 1658-as dátumot említ. A vármegye monográfiája szerint Szász Andrászt csak 1668-ban iktatták be joszipláposi nemesi telkébe.

Az erdélyi gyakorlatnak megfelelően a címertől balra gyönyörű festett virágmotívumok díszítik az oklevelet. Pergamenoklevél. A fejedelem mellett Bethlen János kancellár is kézjegyével látta el. Zsinóron függő viaszpecséttel, fatokban. Kelt: Fogaras vára, 1666. II. 19.

Mihály Apafi, Prince of Transylvania. Document in Latin on vellum. Ennobling of the family Szász. With hanging seal, signed.

300 000,-

88. ORSZÁGGYÜLÉSI TUDÓSÍTÁSOK. SZERKESZTI STULLER FERENCZ. 1839. 1-70. SZÁM [EGYBEKÖTVE].

652 beírt oldal.

A reformkori országgyűlések érdekes dokumentuma. Az első tudósításokat Kossuth Lajos szerkesztette. Mivel az újságok az ülésekről nem számolhattak be, Kossuth ötlete volt, hogy az előfizetőket kéziratos formában tájékoztassa az ott elhangzottakról. Az 1832 végén indult, hetente kétszer megjelenő lapnak 1836 májusáig 344 száma látott napvilágot. Egy ideig (69-82. szám) könyvformában is terjesztették, de a hatóságok lefoglalták a nyomdagépeket. Az 1839-44-es ciklusról Stuller Ferenc szerkesztésében összesen 91 szám készült 1839. VI. 7. és 1840. V. 15. között. Példányunk az 1840 február végéig kiadott számokat tartalmazza. Az 1843-44-es ülésekről Záborszky Alajos tudósított 22 számban. Stuller ügyvéd, újságíró, Kossuth egyik bizalmasa volt. 1841-től a Pesti Hírlapnál dolgozott, 1848-ban Kossuth elnöki titkára, majd a Honvédelmi Bizottmány tanácsosa és a kormányzói iroda igazgatója lett. A szabadságharc után halálra ítélték, de kegyelmet kapott.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

Poss.: Az első kötéstábla közepén „T. T. K. Zsigmond 1839 40” kopott aranyozású felirattal.

30 000,-

Orvostörténet

89. AZ ERDÉLYI KÖZEGÉSZSÉGÜGYI BIZOTTSÁG MAGYAR NYELVŰ, KÉZIRATOS RENDELETE AZ 1738-AS KOLOZSVÁRI PESTISJÁRVÁNY ÜGYÉBEN.

A Karácsonfalvi Dániel jegyző által aláírt irat szerint a bizottság tudomására jutott, hogy sokan nem tartják be a szigorú rendelkezéseket, ezért katonaságot vezényelnek ki, a szabályok megszegőit pedig a hatóság „meg Pálczáztattya”. A pestisben elhunytakat még aznap el kell temetni az erre kijelölt területen, előtte kötelező „öltatlan mézszel az holt Testet meg porozni, hinteni”. A hátoldalon a rendelet egyes utcákban való kihirdetésének időpontjait sorolják fel.

1 levél. Kelt: (Kolozsvár), 1738. XI. 11.

Ordinance of the committee for public health in Transilvania. Manuscript document. 1 page.

20 000,-

90. GRÓSZ LIPÓT:

Emlékirat a hazai betegápolási ügy keletkezése, fejlődése, s jelenlegi állásáról; különös tekintettel a betegápolási költségekre. A belügyminister meghagyásából, a közegészségügyi osztályban gyűjtött hivatalos adatok alapján, szerkesztette --.

Budán, 1869. Magyar Kir. Egy. Ny. (2) + 180 + (4)p. + 8t. (6 kihajt.) Lapszámozáson belül kihajtható mellékletekkel.

A táblákon a pozsonyi és a nagyszebeni kórház látképe mellett a lipótmezei Budai Országos Tébolyda lát- és térképe, valamint alaprajzai láthatók.

Enyhén foltos, kiadói papírborítóban. Könyvtári duplum. Néhány levele enyhén foltos. Slightly stained original paper.

Győry: 148. old.

20 000,-

91. (KISS JÓZSEF):

Egészséget tárgyazó katechismus a' köz-népnek és az Oskolába járó Gyermeknek számára, Hogy tudhassák Egességjüket betsúlni és őrizni
Sopronban, 1794. Sziesz Klára ny. 138 + (2)p. Első kiadás.

Kérdés-felelet formájában íródott egészségtan-könyv. A szerző gróf Széchenyi Ferenc háziiorvosa volt.

Enyhén viseltes, korabeli papírkötésben.

Slightly worn contemporary hardpaper.

Győry: 150. old.

80 000,-

92. (KISS JÓZSEF):

Egesseget targyazo katechismus vagy-is Kérdésekbe, és Feleletekbe foglaltt oktatás... Minden nem-orvosnak de kiváltképpen a' köz-népnek és az Oskolába járó Gyermeknek számára -- által. Ildik meg-bővítetett Kiadás.

Sopronyban, 1796. Szisz Klára ny. (8) + 234 [recte 224] + (2)p. A 176. oldalt a 187-es követi.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Győry: 150. old.; Borda: 5947.

60 000,-

93. MAGYAR ORSZÁG ORVOSSAINAK, ÉS SEBORVOSSAINAK SZÁMOKRA KÉSZÜLT OKTATÁS A' MENTŐ-HIMLŐNEK BÉOLTÁSÁRÓL

Budán, 1812. Királyi Universitás. 28p.

A szakirodalom által alig emlegetett, ritka mű. Szerzője ismeretlen.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Győry: 0

80 000,-

94. PAPAIPARIZ FERENCZ:

Pax corporis. Az-az: Az emberi Test Nyavalyáinak Okairól, Fészkeiről, 's azoknak Orvoslásának módgyáról való Tracta. Mellyet... öszve-szedett... 's... Magyar nyelven ki-adott: --... Mostan pedig újjabban, az Auctor Fia' Papai Pariz Andras M. D. Inspectioja, 's némelly helyeken tett igazítása alatt, sokaknak várásokra, Világra bocsáttatott.

Kolosvaratt, 1747. Acad Betűkkel. (10) + 410 + (5)p. A címlap másolattal pótolva.

Az először 1690-ben megjelent, első magyar nyelvű orvosi könyv ötödik kiadása (bővebben lásd Borda 15. sz. ajánlójegyzékét).

Restaurált, korabeli bőrkötésben. Néhány levél sarka javítva, a címlapot követő lap felső sarka pótolva.

Restored contemporary leather. Title page replaced by copy.

Győry: 205. old.

60 000,-

95. SCHWARTZER FERENCZ:

A lelkibetegségek általános kór- és gyógytana, törvényszéki lélektanál. Orvosok, egészségügyi hivatalnokok és törvényszéki bírák számára írta --.

Pest, 1848. Lauffer és Stolp. 265 + (5)p.

Az első magyar nyelvű elmeorvosi munka egyetlen kiadása. A szerző orvos, a magyar tudományos elmeorvostan megalapítója volt. 1848-ban külföldi tanulmányútja után javaslatot tett a magyar kormánynak egy elmeorvostudományi intézet felállítására. A szabadságharc leverése után Vácott alapított saját intézetet, amelyet két évvel később Budára helyezett át. Javaslatára épült Lipótmezőn a nemrégiben megszüntetett OPNI elődje.

Kiadói papírborítóban. Részben felvágatlan példány.

Original paper. Uncut copy.

Győry: 135. old.

30 000,-

96. SZÁDLER JÓZSEF:

A' Magyar Plánták' szárított gyűjteménye. Hatodik Kötet. Orvosi Plánták. III. (Pest), 1824. (Petrócai Trattner Mátyás ny.) 25t.

Páratlan orvostörténeti és botanikai különlegesség. A táblákon szárított gyógynövények találhatóak, alattuk kis fametszetű keretdíszes címkékkel. Ezek a növények latin neve olvasható. A szerző orvos, a pesti egyetem professzora volt. Ez az első ilyen hazai gyűjtemény. Feltehetően 14 füzetet jelent meg, 1823 és 1830 között (feljegyzések szerint a XIX. század közepén ennyi volt a debreceni kollégium könyvtárában). Az első hét kötet után Szádlér kiadott egy szöveges részt „Magyarázat a' magyar plánták' gyűjteményéhez” címmel. Ebben részletesen leírta, hogy mi vezette a mű kiadására. Kiderül, hogy legalább kétszer nyolc kötetesre tervezte a sorozatot.

A kiadványt Szádlér már jellegénél fogva sem adhatta ki túl nagy példányszámban. Sérülékenyséjük miatt a majd' 200 év alatt a darabok nagy része nyilván megsemmisült, de legalábbis valamilyen mértékben sérült. Teljes, ép kötete igazi ritkaságnak számít. Tudomásunk szerint árverésen még nem szerepelt.

Szalaggal megköthető, aranyozott, kiadói papírkötésben. Aranymetszéssel díszítve. Az első tábla közepén nyomtatott címkével.

Gilt original hardpaper. Inner edges gilt.

130 000,-

97. VÁLI MIHÁLY, NEDELICZ:

Házi Orvos Szótárotska, Az Az Betű Szerént Magyarúl Szólló Orvos Könyvetske Győrött, 1792. Streibig József. (6) + 200p.

Váli Mihályt orvos kortársai hírhedt sarlatánnak tartották, de a nép körében nagy népszerűségnek örvendett. Orvosi képzése nem volt, „tapasztalati gyógymódja” a fák, fűvek ismeretén alapult. A Károlyi huszárezred katonájaként került Itáliába, itt sikeresen gyógyította a nyavalyatörőseket, ezért csaknem az inkvizíció elé idézték, de ekkor Magyarországra szökött. Itthon Erdődy György országbíró háziorsvosa lett, aki nagyon megbecsülte, mivel hatékonyan enyhítette ízületi fájdalmait. Egy ideig Zala megye tisztiorvosa is volt, ám amikor bebizonyosodott, hogy nincs hiteles oklevele, megfosztották állásától. Később (állítólag pénzért) orvosdoktori oklevelet szerzett a

páduai egyetemen. Mindamellet kiváló növényismeretét bírálói is elismerték. Halála után megjelent könyvében a fák és a fűvek gyógyhatását írja le abécérendben. A mű 1797-ben is megjelent, két változatban. Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Győry: 198. old.

80 000,-

Ősnyomtatvány

98. LOCHMAIR, MICHAEL:

Sermones desanctis(!) perutiles cu(m) vigintitribus sermonibus magistri Pauli Wann annexis

(Passau, 1490-1491. Johann Petri.) (804)p. A 19. és az utolsó levél üres.

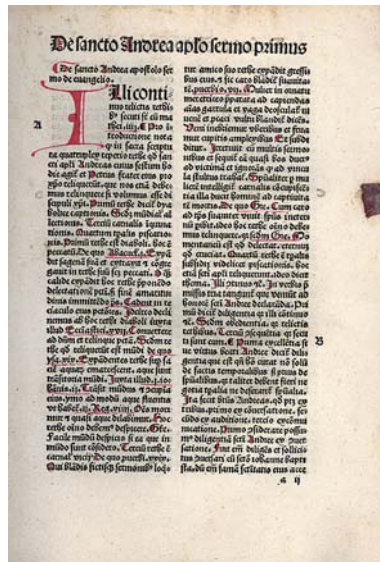
A nyomtatási hely és év megjelölése nélkül megjelent kiadvány terjedelmében, beosztásában, nyomdai jellemzőiben igen hasonlít a munka egy másik, szintén hely és év nélküli kiadására, amelynek impresszumát a szakirodalom a fenti címleírásban olvasható módon határozta meg (Hain-Copinger 10172, CIH 2090). Szedése azonban némileg eltér attól. A nemzetközi ősnyomtatvány-bibliográfia e része még csupán kéziratban hozzáférhető, amely a hasonlóságok miatt ezt a kiadást is a fenti nyomtatási hellyel, de évszám nélkül ismerteti. A publikált források közül egyedül az Itáliában őrzött ősnyomtatványok katalógusa írja le feltételezett impresszummal (Strasburg, 1485 k. Johann Grüninger) és nyilvánvalóan téves kollációval. Az említett egyezések miatt igen valószínű, hogy ez a kiadás is a másikkal egyező műhelyben, azzal közel egy időben látott napvilágot. A jelentős ősnyomtatvány-gyűjtemények katalógusaiban e kiadás jóval ritkábban bukkan fel.

Korabeli, vaknyomósos bőrkötésben, gerincén később pergamennel javítva. „Maria” feliratos rézcsatok maradványaival. Szúrágás nyomaival, kisebb sérülésekkel.

Rare edition of Lochmair's sermons. Slightly damaged contemporary blindstamped leather with wormholes. Spine restored by later vellum. Clasps damaged.

GW M 18682.; IGI 5791.; Hain-Copinger 0; CIH 0

400 000,-

99. (PETHŐ) PETTHŐ GERGELY:

Rövid magyar kronika. Sok rendbéli fő historiás Könyvekből nagy szorgalmatos-
sággal egybe szedetttet és irattatot --túl.

Kassán, 1753. Akadémiai betűkkel. (18) + 17-209p.

Előkötve:

Spangár András:

Magyar Kronika... Kinek-is Három első Fő Részeit... elsőben írta néhai Nemzetes
Pettő Gergely... A' Három utolsó Fő Részeivel... De leg-főképpen a' Magyarok
Bibliotekájával... azon Kronikát terjesztette, szaporította, és a' Magyarok tanú-
ságára ki-bocsátotta --.

Kassán, 1738. Academiai betűkkel. (2) + 322 [recte 311]p. A lapszámzás téves: a 267. oldalt a 278.
követi, emellett két lap is a 282-es számot viseli.

Előkötve:

Spangár András:

A' Magyar Kronikanak a' mellyet Elsőben meg-irt, s kibocsátott nemzetes Petthő Gergely 373. esztendő-től
fogva 1626. esztendeig [...] Azon Historiát continuálván ujonnan ki nyomtattatta, és szüntelen történet
dolgokkal szaporította Groff Kálnoki Samuel [...] Tovább való Terjesztése avagy Negyedik, Ötödik, és
Hatodik Resze. Foglavlán magában száz és hat esztendő-t 1627. esztendő-től fogva 1732. esztendeig.
Iratott, és szép Toldalékokkal szaporítottatott. -- jesuvita által.

Cassan, 1734. Academiai betűkkel. (2) + 169 + (5)p.

Pethő krónikája először 1660-ban látott napvilágot. A neves jezsuita történetíró fedezte fel újra a művet,
és megírta folytatását is. Művelődéstörténeti jelentőségét az adja, hogy itt jelentek meg először magyar
nyelven Szent István király Intelmei, Spangár fordításában. Könyvtörténeti szempontból pedig a
colligatum második tagjában található „Magyarok Bibliotekája” kiemelendő. Ebben Spangár Czvittinger
Dávid latin nyelven napvilágot látott munkáját ültette át magyarra, felhasználva Szentiványi Márton írói
lajstromát is. A mű rendkívüli népszerűségét jelzi, hogy számos kiadást ért meg a XVIII. század folyamán.
Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

95 000,-

100. (PULSZKY KÁROLY, CSELFALVI ÉS LUBÓCZI):

A' selyem mivelésről való oktatás melly három könyvre osztatik... Mellyet egy köz hasznot szerető, maga
tapasztalásaiból Haza-Fiaival közöl

Eperjessen, 1783. Pápe Ágoston ny. (8) + 141 + (1)p.

Korabeli papírborítóban. Néhány levele enyhén foltos.

Contemporary paper. Some leaves slightly stained.

50 000,-

Régi Magyar Könyvtár

101. AMESIUS, GUILIELMUS:

Medulla theologica, Editio Novissima
Debreceni, 1685. Per Stephanum Töltesi. (12) + 408p.

Hozzákötvé:

De constientia, et ejus jure, vel casibus

Debreceni, 1685. Per Stephanum Töltesi. (12) + 346 [recte 446] + (21)p.

Az angol puritanizmus szellemében íródott teológiai munkák. A nyomdász Misztótfalusi amszterdami műhelyében tanult. A második művet Apafi Mihálynak ajánlotta. A szakirodalom szerint a fejedelem e két könyv engedély nélküli kinyomtatása miatt távolítottta el Töltésit a műhely éléről (aki börtönbe is került). V. Ecsedy Judit szerint azonban nem ez, hanem Pósaaházi Syllabusának kiadása volt a valódi ok.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

RMK II 1563., 1562.

Poss.: Magyar-Kossa Sámuel gyűjteményi bélyegzőjével.

60 000,-

102. (PÁZMÁNY PÉTER) PAZMANY PETER:

Isteni igazságra vezérleó kalauz. Mellyet írt, -- iesuitak rendin valo tanito.

Pozsonban, 1613. (typ. archiepiscopalis.) (24) + 816 + LVI + 126p.

Pázmány fő művének, a magyar barokk irodalom egyik legjelentősebb munkájának első kiadása. Túlzás nélkül állítható, hogy megjelenése a magyar művelődéstörténet és a magyar nyelv fejlődésének egyik mérföldköve.

A magyar ellenreformáció legnagyobb alakja a kezdetektől fogva aktívan részt vett a hitvitákban. E munkája a katolikus hitvédelem szintézise, amelyben az addigi tapasztalatokat összegezve tételesen cáfolja az „új hitfaragó atyafiak” álláspontját. Teológiai értékét és érvrendszerének színvonalát mutatja az is, hogy protestáns részről átfogó, érdemi válasz nem érkezett rá.

A mű három részre osztva tizennégy könyvben foglalja rendszerbe a katolikus egyház hittételeit, amelyekhez appendixként csatlakozik – a már korábban megjelent „Alvinczi Péter uramhoz iratott öt szép levél” átdolgozott kiadásaként – az „Egy tudakozo praedikator nevel iratott eot level”, valamint az 1612-ben Joannes Jemicus álnév alatt megjelent latin vitairat, a „Logi alogi...”. A címlap szövegét rézmetszetű keret díszíti, melyen a Patrona Hungariae és magyar szentek képei, valamint a magyar címer láthatók. „P. I.” monogrammal jelölt készítője ismeretlen.

Korabeli bőrkötésben. A gerincen apró sérülésekkel. Néhány levele enyhén foltos, javítva.

Slightly worn contemporary leather. Minor damages on spine. Some leaves slightly stained, restored.

RMNy 1059.; RMK I 443.; Caplovic: 287.

Poss.: Esterházy Miklós József herceg könyvjegyével. Ő volt a család talán legjelentősebb alakja, az utókorától a „fényes” ragadványnevet kapta. Nevéhez fűződik a fertődi kastély kiépítése, ő kérte fel Joseph Haydn-t a kismartoni zenekar vezetésére.

750 000,-

103. PÁZMÁNY PÉTER:

Hodoegus. Igazságra=vezelő kalauz, mellyet irt, es most sok helyen jobbitván kibocsátott, cardinal --.

Pozsonban, 1637. (typ. Soc. Jesu.) XII+1073+(7)p. Harmadik kiadás.

Az RMNy két változatát ismeri. A B változat címlapját és utolsó levelét a XVIII. században nyomtatták. Példányunk a teljes egészében 1637-ben készült A variáns. Korabeli bőrkötésben. A gerincen kis sérülésekkel.

Contemporary leather. Spine slightly damaged.

RMNy 1697.; RMK I 673.; Borda: 6441.; Caplovic: 318.

220 000,-

104. (PÁZMÁNY) PAZMANY, PETRUS:

Acta et decreta synodi dioecesanae, Strigoniensis. Auctoritate illustrissimi ac reverendissimi Domini, --.

(Pottendorf), 1667. (Hieronymus Verdussen.) (2)+155+(3)p.

A tridenti zsinat határozatainak végrehajtására és a magyarországi ellenreformáció megszervezésére Pázmány Péter által Esztergomban összehívott katolikus zsinat határozatai. A kötet a zsinati aktákon kívül Pázmány dolgozatait, valamint az első magyarországi kolostorjegyzéket is tartalmazza. A nyomtatási hely feltüntetése nélkül kiadott művet Szabó Károly nagyszombati nyomtatványként vette fel bibliográfiájába. A betűtípusok vizsgálatával azonban Borsa Gedeon megállapította, hogy valójában Nádasdy Ferenc csupán néhány évig működő „udvari nyomdájában”, Pottendorban került ki a sajtó alól. Nádasdy 1665-ben vásárolta meg az alsó-ausztriai birtokot. Itteni kastélyát nemcsak műkincsekkel és gazdag könyvtárral, de nyomdával is berendezte, mely mindössze 1666-tól 1669-ig működött. Az 1666-67-ben itt nyomtatott művek egyike sem tünteti fel a kiadás helyét.

Modern bőrkötésben. Papírtokban.

Modern leather in hardpaper case.

RMK II 1109.

150 000,-

105. (PÁZMÁNY PÉTER):

Falsae originis motuum Hungaricorum, succinta refutatio

Augustae Vindelicorum, 1620. apud Saram Mangiam Viduam. (30)p.

A politikai vitairat válasz Alvinci Péter 1619-ben íródott „Querela Hungarie – Magyarország panasza” című röpiratára. Alvinci Bethlen Gábor felső-magyarországi hadjáratának támogatására szánt művében az országra zúdult összes bajért a katolikus papságot teszi felelőssé. Pázmány válasza ugyanebben az évben ugyanitt németül, Bécsben pedig magyarul is megjelent „Az magyar országi tamadasoknak hamissan költött eredetinek rövid velős hamissitasa” címen.

Fűzve, a gerinc papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

Apponyi: 778.; RMK III 1277.

40 000,-

106. PELBARTUS DE TEMESVÁR:

Sermones Pomerii... de te(m)pore

Hagenau, 1501. Henricus Gran. (740) p. Korabeli, kéziratos bejegyzésekkel, vörös kezdőbetűkkel. Példányunkból hiányzik 25 levél (az utolsó üres).

Temesvári Pelbárt a középkori Magyarország legjelentősebb író-prédikátora, általa foglalta el végérvényesen a helyét a magyar prédikációs irodalom az európai keresztény köztudatban, ő maga pedig határainkon túl is a kor és a műfaj klasszikusává nőtt. A ferences rend obszerváns irányzatához tartozott. A Stellarium sikere után látott hozzá az egyházi év ünnepeire szánt prédikációs gyűjteményének megírásához. A Pomerium, vagyis Gyümölcsöskert címet adta neki, mert „miképpen a gyümölcsösben különböző nemű termőfák, gyümölcsök és virágok vannak, úgy ebben... is sokféle prédikációk”. Anyagát – a római

misekönyv szerkezetét némileg módosítva – három részre osztotta. A Sermones de sanctis a szentekről szóló, a „de tempore” a vasár- és ünnepnapokra írt, a „quadragesimales” a nagybőjti időszakra szánt beszédek tartalmazza. Irodalmi igénytel megírt szövegeihez a népszerű legenda- és példagyűjtemények, valamint az egyházatyák írásai mellett felhasználta a görög és latin klasszikusok, az ókori héber és arab írók műveit, beleszőve a magyar szentek legendáit, továbbá a magyar népmese és mondavilág elemeit. Példányunkban a nyári (aestivalis) részt kötötték előre, a kolofon ennek végén olvasható.

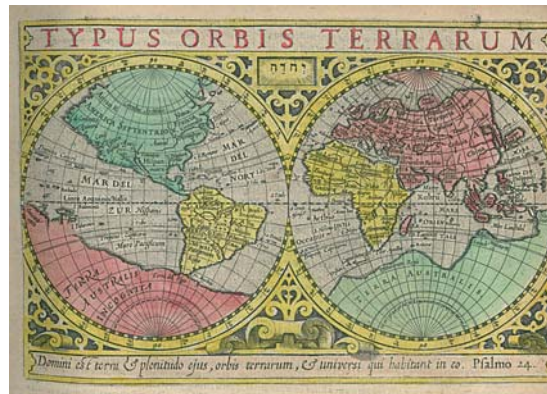
Későbbi félbőr-kötésben. Néhány levél enyhén foltos.

Later half leather. 25 leaves missing, some leaves slightly stained.

RMK III 94.; Borda-Borsa 25A.; VD 16 P 1179.; BNH Cat P231.

Poss.: Loci Capuccinorum Pruggi.

80 000,-

127. tétel

Mercator: Atlas minor

107. LESSUS SUPER OBITUM... (IOH)ANNIS OLTARDI (DECA)NI, PASTORIS, ET IN(SPECT)ORIS ECCLESIAE, SCHOLAE(UAE) CIB... CUJUS BEATA ANIMA COELO APPULIT, FESTO (ASC)ENSIONIS CHRISTI MDCXXX. – SEÜFFTZER UBER DEN TÖDLICHEN ABGANG... JOHANNIS OLTARD(I)...

(Szeben, 1630. Marcus Pistorius.) 1 levél.

Ismeretlen régi magyarországi nyomtatvány. Egyleveles halotti kárta.

A nyomda:

A szebeni városi nyomda – az ősnymodáktól eltekintve – a

legkorábbi hazai tipográfia. Fennállása a következő évszázadokban folyamatosnak tekinthető annak ellenére, hogy néha évekig nincs nyoma működésének. Kiadványaiból a hazai viszonyok között is feltűnően kevés maradt fenn. Jól jelzi ezt, hogy 1601-től 1630-ig a nyomda termékeiből mindössze 20 példány ismert, amelyek közül csak kettő teljes. A fennmaradt darabok legnagyobb része unicum, csupán öt műből ismert két példány. Ennek oka az lehetett, hogy az erdélyi szász nyomdák elsősorban saját területük közvetlen igényeit igyekeztek kielégíteni. Kiadványaik legnagyobb része a könnyen veszendő műfajok közé tartozik: helyi gyülekezet számára készült énekes- és imádságos könyvek, a városi iskola használatára nyomtatott tankönyvek, kalendáriumok, emellett alkalmi kiadványok: temetésre, esküvőre, egyéb alkalmakra készített legfeljebb néhány lapos munkák. Míg az előbbieket általában könnyen elhasználták, idejétmúlttá váltak, addig az alkalmi kiadványok eleve kis példányszámban jelentek meg – gyakran ehhez hasonlóan plakátformában –, amelyek őrzése, tárolása nehézkes. A többségükben német nyelvű munkák a szóba jöhető távolabbi – például az önellátó felső-magyarországi – piacokra nem jutottak el, így széles körben való elterjedésük sem segíthette fennmaradásukat.

Bár az összehasonlító anyag száma csekély, a díszek és a betűtípusok alapján szinte bizonyosra vehető, hogy e kiadvány a szebeni városi nyomdában látta meg a napvilágot. A műhely bérlője abban az időben a linzi származású Marcus Pistorius volt. A levél alján látható szótöredék talán az impresszum „Cibinii” szavából származik.

A mű:

A munka a neves szász történétíró, Johannes Oltard halálára íródott, párhuzamos latin és német nyelvű verseket tartalmazza. A híres szász család sarja 1576-ban született Nagyekemezőn. Apja, Martin Oltard elsősorban az ún. szeben-brassai fali krónika egyik szerzőjeként ismert. Johannes Oltard 1602-től szebeni diakónus, majd veresmarti és nagydisznódi lelkész, káptalani dékán volt. Nevéhez fűződik az ún. Album Oltardianum című, a helyi hadi és politikai eseményeket is tárgyaló családi évkönyv 1591-1629 közötti szakaszának megírása. Az országos eseményekre is kitekintő krónika írását dédapja kezdte el, és fia vezette el 1659-ig. A „Chronicon Fuchsio-Lupino-Oltardinum” címen emlegetett, a 990 és 1699 közötti időszakot áttekintő, erdélyi szász evangélikus lelkészek által összeállított krónikaszerkesztménynek szintén ő készítette az 1619-1630 közötti részét.

A szakirodalomban közölt életrajzi adatok szerint január 6-án halt meg, e kárta ugyanakkor halálának időpontját az új naptár szerint május 9-ére teszi.

A példány:

Az egyleveles, plakát alakú nyomtatvány két, minden bizonnyal kötéstáblába való papíryanagnak felvágott darabban maradt fenn, méretük együtt megközelítőleg 330 x 220 mm. A két rész közötti hiány mértéke a szövegből nem állapítható meg pontosan, de feltételezhetően csupán egy-két sor vesztett el. Szélein körben a szedéstükör eredetileg 20-30 mm-rel lehetett szélesebb, a csonkulás több helyen a szöveget is érinti. Több kisebb, valamint az alsó részén egy nagyobb, a német szöveget is érintő hiánnyal.

One leaf print. Not in reference books. Restored copy, with loss of text.

RMNy 0

150 000,-

108. **REPUBLICA ET STATUS REGNI HUNGARIAE**

(Leyden), 1634. Ex officina Elzeviriana. 330+ (1)p. Lapszámozáson belül rézmetszetű díszcímlappal.

Az Elzevir-család több generáción át, több párhuzamos ágon is működő nyomdája a XVII. század első felében Bonaventura és Abraham Elzevir munkásságával érte el fénykorát. Főként kisalakú, olcsó, tudományos műveket bocsátottak ki a művelődni, tájékozódni vágyó polgárság igényeinek megfelelően. Nevükhöz fűződik a tizenkettedrét formátum elterjesztése. Betűmetszőként a műhelynek dolgozott a híres németalföldi festő, van Dyck is. Egyik legnevezetesebb sorozatuk az ún. „republikák”. Kötetei egy-egy ország életét, természeti kincseit, gazdasági lehetőségeit, éghajlatát, természeti viszonyait, ásványkincseit, a lakosság összetételét,

vallási megoszlását, az ország politikai és katonai helyzetét, s röviden a történetét is ismertették. A rézmetszetű címlappal ellátott, keskeny alakú, nagyon kicsi és szép betűkkel készített, elegáns könyvecskék első darabja – az Angliáról szóló – 1625-ben látott napvilágot. 1650-ig a sorozatnak összesen 35 kötete jelent meg, amelyek – néhány kivétellel – európai államokkal foglalkoztak.

A Magyarországot bemutató kötet hazai forrásokat is közöl, így Szent István Intelmeit, az ő, Károly Róbert és Zsigmond törvényeit, valamint az 1603-as pozsonyi országgyűlés artikulusait. Ezek mellett talán a legjelentősebb szöveg Werner György eperjesi bíró és tanár a magyarországi gyógyvizekről szóló, néprajzi érdekességeket is tartalmazó geológiai tanulmánya. A kötet összeállítója feltehetően egy németalföldre menekült cseh tudós volt. A címlapon felül az ország címere, alul hun lovas képe látható, amely Apponyi szerint Schödel Márton „Disquisitio” című műve nyomán készült.

Korabeli pergamenkötésben. Szép példány.

Contemporary vellum. Nice copy.

Apponyi: 828.; RMK III 6190., 7593.

80 000,-

Széchenyi István gróf és kora

109. **BALÁSHÁZY JÁNOS:**

Az adó és még valami

Pesten, 1830. Trattner és Károlyi. XII+ (1) + 14-83p.

A szerző a reformkor neves gazdasági szakírója volt. Az elavult adózási rendszert bíráló röpirata nagy visszhangot váltott ki.

Korhű, modern papírborítóban.

Modern paper.

25 000,-

110. **B(ETHLEN) D(OMOKOS), I(KTÁRI) GR(ÓF):**

A' nemzeti jól-létről

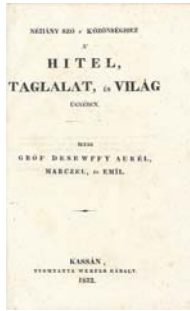
Bétsben, 1831. Nemes Haykul Antal Betűivel. 95p.

A szerző a Bethlen család iktári ágának utolsó tagja volt. Műve a magyar közgazdasági irodalom Széchenyi Hittelével fémjelzett hőskorának egyik, kissé elfeledett darabja.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

111. DESSEWFFY AURÉL, MARCZEL ÉS EMIL, GRÓF:

Néhány szó a' közönséghez a' Hitel, Taglatat, és Világ ügyében
Kassán, 1832. Werfer Károly ny. X + (1) + 12-39p.

A Hitel által kirobbantott vita egyik érdekes darabja. Szerzői testvérek, munkájukban az apjuk, Dessewffy József által írt „A Hitel czimü munka taglatja” ellen érvelve állnak ki Széchenyi eszméi mellett.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.
Szentkirályi: D-25.

30 000,-

112. DESSEWFFY EMIL, GRÓF:

Fizessünk! Mennyit becsülettel elbirunk, magunknak, magunkért.
Pesten, 1847. Landerer és Heckenast. 124 + (1)p.

A szerző a mérsékelt konzervatívok egyik vezéralakja volt. Művében a közteherviselés mellett, a nemesi adómentesség ellen érvel.

Javított, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.
Szentkirályi: D-26.5.

25 000,-

113. FÁY ANDRÁS:

Kelet' népe nyugoton. --tól. Második bővített kiadás.

Pesten, 1842. Kilian György. (2) + 81p.

Széchenyi talán legnagyobb vihart kiváltó munkája az 1841-ben napvilágot látott Kelet népe, amelyben Kossuthot támadja. Még a feltétlen hívének számító Fáy is kritizálja röpiratában. A mű először egy évvel korábban látott napvilágot.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.
Szentkirályi: F-8.2.

25 000,-

127. tétel

Mercator: Atlas minor

114. (KOSSUTH LAJOS?):

A' pecsovicsok utolsó fortélyá

Vácson, (1848.) Somogyi és Lukáts ny. 54p.

Az 1848 márciusában született pamflet ismeretlen, Kossuth-párti szerzője Széchenyi ugyanebben az évben megjelent „Javaslat”-át (lásd 116. tételünket) támadja. A pecsovics kifejezés gróf Festetich Rudolf szekszárdi tiszttartója, Pecsovics Ferenc nevéből ered. Eredetileg a konzervatív, reakciós pejoratív szinonimája volt. Ekkorra gyakorlatilag mindenki megkapta a jelzőt, aki Kossuth ellenfelének számított. Így lett a szerző szerint a pecsovicsok „láthatatlan vezére” Széchenyi István. A Hóman – Szekfű-féle „Magyar történet”-ben ez olvasható: „Széchenyi e hatalmas koncepciójával szemben alig tudott többé megállani Kossuth vukovár–fiumei

vasútterve, a vármegyék pótutasításokban egymásután elállottak tőle, s ő haragját nagy ellenfelével szemben névtelen röpirat, A pecsovicsok utolsó fortélyá kiadásával öntötte ki”. Viszota Gyula háromkötetes munkájában (Gróf Széchenyi István írói és hírlapi vitája Kossuth Lajossal. Bp., 1928-1930. 2. CCCII-CCCIXp.) egyértelműen Kossuthnak tulajdonítja a röpiratot: „A röpirat névtelenül jelent meg 1848 március havában, közvetlenül a sajtó felszabadulása után, de egyrészt a tények és legapróbb körülmények részletes ismerete, másrészt a röpirat erőteljes stílusa, szerkesztésmódja, az egyéb műveiből átvett részletek Kossuth szerzősége mellett bizonyítanak. Lehet, hogy a sajtó alá rendezésnél és minden bizonnyal a nyomdai munkálatoknál segítségére volt leghűségesebb tanítványa, Gyurmán Adolf...”. Ha Kossuth szerzősége nem is vehető teljesen biztosra, a röpirat mindenképpen érdekes és páratlanul ritka dokumentuma a Kossuth – Széchenyi-vitának, valamint 1848 nyomdászatiának. Tudomásunk szerint árverésen eddig soha nem bukkant fel.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szentkirályi: P-30.

80 000,-

115. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

A' Magyar Academia körül

Pesten, 1842. Trattner – Károlyi. (4) + 56p. Első kiadás.

Széchenyinek az Akadémián tartott elnöki megnyitó beszédét tartalmazza a mű, amelyet 1842. XI. 27-én mondott el. Ebben az erőszakos magyarosítás ellen szólalt fel.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szentkirályi: 128.

70 000,-

116. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Javaslat a magyar közlekedési ügy rendezéséről

(Pozsony, 1848. Belnay ny.) (2) + 134 + (2)p. + 1 térk. (kihajt., két darabban) Első kiadás.

A mű Magyarország közlekedési irányelveit fekteti le. 2000 példányban jelent meg. Széchenyi – más irányú elfoglaltságai miatt – csak a bevezetőt írta meg, a javaslatot munkatársai (többek között Kovács Lajos, Clark Ádám és Tasner Antal) készítették. Pédányunk az egyszínű térképváltozatot tartalmazza.

Korhú, modern papírborítóban.

Modern paper.

Szentkirályi: 140.

70 000,-

117. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Magyar játékszinrül

Pesten, 1832. Landerer. (2) + 94p. Első kiadás.

A példányok egy részében található kék lapocska – melyen Széchenyi a mű németre fordítását nem javasolja – hiányzik, maga a mű teljes.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szentkirályi: 119.

70 000,-

118. SZENTKIRÁLYI ZSIGMOND, KOMJÁTSZEGI:

Az erdélyi bányászat ismertetése, nemzet-gazdasági, köz- és magánjogi tekintetben. Irta és kiadta --.

Kolozsvártt, 1841. özv. Barráné és Stein – királyi Lyceum betűivel. XV + 239p.

Az első magyar nyelvű bányászati szakkönyv. Szerzője bányamérnök, később bányakapitány, Kolozsvár kiegészés utáni első polgármestere volt.

Korabeli papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Contemporary paper. Uncut copy.

50 000,-

Szőlészet, borászat**119. MOHL J(ÓZSEF) – LASZGALLNER Á(GOST) G(OTTLIEB):**

Das Tokayer Weingebirge und dessen Umgebungen, genannt: Hegyallya, in historisch-topographischer und ökonomisch-merkantilischer Hinsicht beschrieben von --

Kaschau, 1828. Carl Werfer. XII + 106 [recte 196]p.

A mű első része, a borvidék leírása Mohl József kassai földbirtokos nevéhez fűződik. Halála után barátja, Lasz gallner folytatta a munkát. Ő elsősorban a borkészítésről és a szőlőfajtákról értekezik. A könyv művelődéstörténeti jelentőségét az adja, hogy itt számolnak be először a tokaji aszúbor legkorábbi – az 1550-es években való – említéséről.

Részben pótoltt, kiadói papírkötésben.

Restored original hardpaper.

80 000,-

120. TELEKI LÁSZLÓ, GRÓF:

Kegyencz. Szomorújáték öt felvonásban.

Pest, 1841. Heckenast. (4)+151p. Első kiadás.

Az elsősorban politikusként ismert, tragikus sorsú szerző egyetlen nyomtatásban megjelent munkája. Még ugyanebben az évben bemutatták a Nemzeti Színházban. Számos kiadást ért meg. A Széchenyi és Kossuth Kelet népe körüli vitája és a Pesti Hírlap megjelenése évében született darab a római korban játszódik. Teleki a politikai célok és eszközök, a közéleti szereplés és az elhivatottság kérdéseivel foglalkozik. A mű nagy visszhangot váltott ki, kritikát írt róla Bajza, Kölcsey és Vörösmarty is. Többen átdolgozták (Illyés Gyula szinte átírta az eredetét).

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather, spine richly gilt.

Szűry: 4494.

40 000,-

Térkép, atlasz

121. AMERICA SIVE NOVI ORBIS NOVA DESCRIPTIO

Színezetlen rézmetszetű lap. Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum”-ában jelent meg 1570-ben. Az atlasz ekkor látott először napvilágot, 1579-től vékonyabb kerettel látták el (1587-ben pedig – az új felfedezések nyomán – újra is rajzolták). A lap hátoldalán levő oldalszámolás (2.) alapján állapítható meg, hogy az atlasz első kiadásában jelent meg.

Mérete: 365 x 500 mm.

Paszpartuban.

Map of America. Copper engraving by Ortelius. First edition.

Ph. Burden: The Mapping of North America (1996.)

600 000,-

122. ATLASZ GRÓF SZÉCHENYI BÉLA KELET-ÁZSIAI UTJÁHOZ 1877-1880. KREITNER GUSZTÁV CS. K. FŐHADNAGYNAK, AZ EXPEDITIO TAGJÁNAK EREDETI FÖLVÉTELE. FÖLDRAJZI RÉSZ. 17 LAP. LÓCZY LAJOSNAK AZ EXPEDITIO TAGJÁNAK, GEOLOGIAI TÉRKÉPE. 15 LAP. Bécsben, (1894?). Cs. K. Katonai Földrajzi Intézet. 33 színes, kétoldalas t. (címlap+32 térkép)

Széchenyi Béla gróf a „legnagyobb magyar” kisebbik fia volt. Ázsiai expedíciójának célja térképezés, földtani felmérés végzése, a növény- és állatvilág, valamint a kínai nyelvek tanulmányozása volt. Társául Gustav Kreitnert, a bécsi katonai térképészeti intézet tisztjét, Bálint Gábor nyelvészt és id. Lóczy Lajos geológust kérte fel. Az út 29 hónapig tartott, 1877 és 1880 között. Kreitner népszerűsítő jellegű beszámolója 1882-ben jelent meg, Széchenyi Lóczyval közösen írt tudományos igényű beszámolója pedig 1890 és 1897 között látott napvilágot, három kötetben (Széchenyi Béla kelet-ázsiai útjának tudományos eredménye). Ez utóbbinak a kiegészítéseként adták ki az atlaszt. Nagyon ritka, tudomásunk szerint árverésen eddig csupán a német nyelvű kiadása bukkant fel egyszer.

Javított, aranyozott, kiadói félbőr-kötésben.

Restored, gilt original half leather.

200 000,-

123. DIE KAYS. RESIDENTZ- U. HAUBT-STADT WIEN NEBST DEN VORSTAETTEN IN EINEM ACCURATEN PLAN U. PROSPECT ENTWORFEN UND EDIRT VON H. E.

Bécs színezett rézmetszetű alaprajza, alatta a város látképével nyugat felől. Johann Baptist Homann örökösei adták ki 1762-ben, Nürnbergben. Mérete: 490 x 575 mm.

Paszpartuban.

Map and view of Vienna. Coloured copper engraving by Homann.

Nebhey-Wagner 265. 93.

50 000,-

clockmaker Zacharias Landteck.

124. GEOGRAPHISCHE UNIVERSAL- ZEIG UND SCHLAG-UHR...

Asztronómiai óra. Színezett rézmetszetű lap. Középen a Zacharias Landteck nürnbergi órásmeister által készített szerkezet látható, kétoldalt a használatát magyarázó német szöveg olvasható. J. B. Homann adta ki 1750 körül, Nürnbergben. Mérete: 480 x 570 mm.

Mérete: 480 x 570 mm.

Paszpartuban.

Astronomical clock. Coloured copper engraving by J. B. Homann. Map of the Northern Hemisphere showing California as an Island. Inspired by the German

80 000,-

125. PROVINCIA AUSTRIACA SOCIETATIS JESU...

Az ausztriai jezsuita rendtartomány színezett rézmetszetű térképe. A provincia a mai Ausztria keleti tartományait és a történelmi Magyarországot foglalta magába. A „P. I. B. Mayr” által készített lap Matthaeus Seutter atlaszában jelent meg Augsburgban, 1740 körül. Mérete: 495 x 565 mm.

Mérete: 495 x 565 mm.

Paszpartuban.

Map of the Austrian Province of the Jesuits. Coloured copper engraving by Seutter. Szántai: Seutter 7.

40 000,-

126. A MAGYAR HÍRMONDÓ NYOLC TÉRKÉPMELLÉKLETE.

Az első illusztrált magyar nyelvű folyóiratban megjelent írásokhoz Görög és Kerekes által készített, színezett, rézmetszetű térképeket az előfizetők kapták meg utólag. Ezek a példányok túlnyomó részéből hiányoznak.

1. Európa, Ásia, Afrika és Ausztrália... 1799.
2. Ausztriai Fő-Hertzségység (Archiducatus Austriae) 1800.
3. Stájer ország (Stiriae Ducatus) 1801.
4. Sváb ország 1800.

5. Helvetia 1800.

6. Nagy Británia Arrowsmith szerént. 1801.

7. Egyiptom, Arabsúl Boarr Masr, az az Masr Tartomány... 1799.

8. Syria (Sham) 1799.

Hozzá:

Egyiptom le-írásához tartozó rajzolatok.

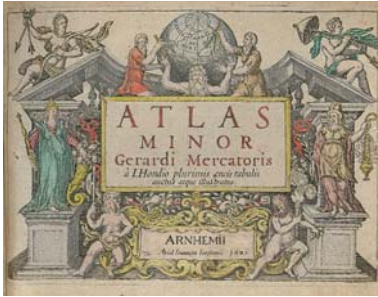
A Hírmondó 1799-es évfolyamának színezetlen, rézmetszetű melléklete.

Korhű, modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

Fodor: 161. old.

80 000,-

127. MERCATOR, GERARDUS:

Atlas minor -- a I. Hondio plurimis aeneis tabulis auctus atque illustratus

Arnhemii, 1621. Apud Ioannem Ianssonium. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (6) + 682 + (2)p. Lapszámozáson belül egy egészoldalas táblával és 152 egészoldalas térképpel. A címlap, az allegorikus metszet, valamint az első tíz térkép színezett.

A XVI. század utolsó harmadában jelennek meg az egységes elvek alapján, célszerűen választott méretarányokkal és vetületekkel készített térképgyűjtemények, a modern atlaszok. Ebben központi szerepet játszottak a németalföldi kartográfusok, köztük Gerhard Mercator (1512-1594), a világ térképészetének egyik legjelentősebb alakja, akiben a tehetséges térképmetsző szerencsésen találkozott a kutató tudóssal és gondolkodóval. Formaújító munkásságában a kartográfián túl a világ kozmográfiai leírására törekedett, erre utal az „Atlas” címe is, valamint a hosszú előszó. Az atlaszforma gondolatát barátjával, Abraham Orteliuszal közösen alakította ki. Mercator összegyűjtötte és egyeztetette a klasszikus térképészeti leírásokat a legújabb feljegyzésekkel, hajónaplókkal és útleírásokkal, kora legpontosabb és legmegbízhatóbb földleírását hozva ezzel létre. Mercator eredeti tehetsége és a pontosság iránti igénye magyarázza, hogy viszonylag kevés térképet alkotott, és az ötkötetesre tervezett „Atlas”-ból életében csak részek jelentek meg. A teljes, 107 lapból álló atlasz csak halála után, 1595-ben látott napvilágot „Atlas sive Cosmographicae Meditationes...” címmel (először használva az atlasz szót könyvalakban kiadott térképek gyűjteményére). A nagy atlasz 1659-ig 46 kiadást ért meg, a Hondius nevéhez fűződő, kisebb formátumúvá átdolgozott „Atlas Minor” pedig 1671-ig 24-et. E kiadásban az Erdély-lap a 147., Magyarország pedig a 475. oldalon található. Térképészeti és művelődéstörténeti jelentősége a számos kiadás ellenére az árverések megbecsült, ritka darabjává emeli.

Korabeli, aranyozott gerincű bőrkötésben. A gerincen szúrágás nyomaival és apró sérülésekkel.

Nice copy of the work by Mercator, one of the most original and creative cartographers. The importance and the popularity of his work is shown in the numerous editions: until 1671 no fewer than 24 editions of the Atlas Minor appeared. Contemporary gilt leather, with minor defects to the spine. Title page and the first 11 maps coloured.

Szántai: Hondius 1., 2.

Poss.: Esterházy Albert herceg könyvjegyével.

2 200 000,-

128. SECUNDA ETAS MUNDI

Fametszetű világtérkép. Hartmann Schedel „Liber Chronicarum”-jának első, latin nyelvű kiadásában jelent meg Nürnbergben, 1493 nyarán (ugyanebben az évben németül is napvilágot látott). Ptolemaiosz lapján alapul, de annál egyszerűbb: nem jelenítették meg rajta a hosszúsági és szélességi köröket és az egyéb tudományos kifejezések is lemaradtak róla. Robosztus fametszet, elnagyolt részletekkel. A keret 12 mogorva szélfejet tartalmaz, a térképet pedig 3 méltóságteljes alak tartja, az Ószövetségből ismert Ham, Sem

és Japhet. Ami a térképet a mai napig is érdekessé teszi, azok a különös teremtményeket ábrázoló metszetek, amikről akkoriban azt tartották, hogy a Föld távoli tájain élnek. A mitológiai lények eredete Plinius, Pomponius Mela, Solinus és Hérodotosz nevéhez köthető. Látható itt hatkarú és hatujjú ember, hermafrodita, küklpsz és sok egyéb fantáziaszülte teremtmény és torzszülött.

Restaurált darab, paszpartuban.

Double-page wood-engraved world map from the Latin language edition of the Nuremberg Chronicle. Uncoloured. Restored copy.

Mérete: 310 x 440 (415 x 610) mm.

Shirley: The mapping of the World. No. 19.

1 600 000,-

129. TOLLIVS, JACOBUS:

Epistolae itinerariae: ex Auctoris Schedis Postumis Recensitae, Suppletas, Digestas; Annotationibus, Observationibus & Figuris adornatae, cura & studio Henrici Christiani Henninii

Amstelaedami, 1700. Franciscus Halma. 1t. (metszett díszcímlap) + (16) + 260 + (14)p. + 16t. (4 kihajt., rézmetszetek) A címlapon metszetvignetta, a szövegben további 3 vignetta, valamint 1 rézmetszetű és több fametszetű iniciálé.

Első kiadás. A holland filológus, orvos és alkimista 1687-ban beutazta Németországot, Magyarországot, Ausztriát és Itáliát brandenburgi Frigyes Vilmos választófejedelem költségén. Az utazásokról szóló leírás kiadása előtt Tollivus

meghalt, így a szöveget barátja, H. C. Henninius gondozta. A mű, melyet a szerző levelek formájába foglalt, hat részre tagolódik, a magyarországi részt tartalmazó V. levél Iter Hungaricum címmel a 140-236. oldalon található. Tollivus természettudományi érdeklődésének megfelelően az ásványokra és ércekre, azok bányászatára koncentrál. Felsorolja a magyarországi bányákat, és részletesen leírja tapasztalatait, de az általa felkeresett várakat is, a történelemre és a művelődésre vonatkozó megjegyzésekkel kísérve a városok bemutatását. Bécsi tartózkodása során a Corvinák után kutatott, remélve, hogy egy teljes Sallustiusra sikerül bukkannia. Apponyi csak a mű második kiadását ismerteti (1511).

A táblákon magyarországi városok igen művészi módon kidolgozott vedutái láthatók: Visegrád, Győr, Komárom, Buda és Pest (3 látképen, közülük 2 kihajtható) és Esztergom vára. A többi utazási levél illusztrációin latin és török feliratok, régiségek, orvosi műszerek szerepelnek.

Aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A gerinc aranyozása kissé megkopott, ettől eltekintve szép, belül tiszta példány.

First edition containing the travels of the Dutch doctor and alchemist, arranged into form of letters, edited by his friend Henninius. The decorative plates show views of Hungarian cities, inscriptions, antiques and medical instruments. Contemporary leather. Spine gilt, slightly worn.

Apponyi: 0; Rózsa: 11/t., 40/d., 67/b.; Ferguson II. 459.

300 000,-

130. VETSEI P(ATAKI) ISTVÁN:

-- magyar geografiaja. Az-Az: ez egész világ' negy reszeinek... rendes és rövid leírása...

Nagy Károlyban, 1757. Pap István – Bíró Mihály. (2) + 435 [recte 434] + (2)p. A lapszámozás téves, a 127. oldalt a 129. követi.

A gróf Károlyi Ferenc által alapított nyomda egyik első kiadványa. Három variánsa ismert. Az „A” változat impresszumában Szathmárnémeti Pap István és Bíró Mihály neve is fel van tüntetve, és a teljes könyv a többi nagykarolyi nyomtatványéval egyező, Lőcséről származó betűvel készült. A címlapon feltüntették, hogy Zanathi Józsefnek, a vármegye preceptorának és a tipográfia egyik cenzorának jegyzeteivel bővítettett. A „B” variáns címlapján Zanathi József neve nem olvasható, az impresszumban csak Bíró Mihály szerepel. Nyomdászattörténeti érdekessége, hogy a címlapot, valamint a 374. laptól kezdve végig az egész kötetet Misztótfalusi Kis

Miklós által metszett betűvel nyomtatták. A „C” változaton a nyomdásztársak közül csak Szathmárnémeti neve jegyzi a kiadványt, egyetlen ív kivételével (amely Misztótfalusi betűtől és az alaptípustól is eltérő betűvel készült) az „A” variánssal egyezik meg. A változatok keletkezésének okát és körülményeit a szakirodalom ma nem ismeri, annyi tudható, hogy Bíró Mihály 1757-ben visszalépett a társas viszonytól és alkalmazottként dolgozott tovább, így a korábbi gyakorlattól eltérően csak Szathmárnémeti neve szerepel a későbbi nagykarolyi kiadványokon. Kérdéses az is, hogy miként kerültek Misztótfalusi-típusok Nagykarolyba. A betűk csupán ebben a nagykarolyi nyomtatványban fordulnak elő, Bíró Mihály nevével összekapcsolódva. Elképzelhető, hogy Bíró Debrecenből hozta magával a készletet, ott azonban csak eltérő anyaggal keveredve bukkannak fel ezek a betűk. Példányunk az „A” változat egy darabja.

Ahogy Éble Gábor, a Károlyiak udvari történésze az előzéklapon leírja, Károlyi Ferenc 700 példányt rendelt a maga költségére. E köteteket a gróf szegény diákok között osztotta szét. Megkülönböztetendő ezeket az eladásra szánt könyvektől, a címlap hátoldalára rányomtatta családi címerét is. A viszonylag

nagy példányszám ellenére ilyen darab szinte fellelhetetlen, Éble így ír erről 1889-ben: „ma ily példány ritkább a fehér hollónál”. Kötetünk e ritka változat egyik fennmaradt darabja, amely a kötés alapján valamiképpen a családhoz köthető.

Restaurált gerincű, XIX. század végi bőrkötésben. Az első tábla közepén a gróf Károlyi család aranyozott címerével. Márványozott előzéklapokkal.

Restored 20th century leather with marbled endpapers.

160 000,-

131. VIRÁG BENEDEK:

Magyar századok DCCCLXXXIV-MCDXXXVII. I-II. kötet [egybekötve].

Budán, 1816. Kir. Univ. 1t. (Perger Zsigmond rajza után Blasius Höfel által készített rézmetszetű címkép) +616+520p. Első kiadás.

„Az Egyetemi Nyomda a könyv krúdában megmaradt példányait 1928-ban stilizáló, aranyozott bőrkötésbe kötve, az előzéklapon tanúsítvánnyal hitelesítve hozta forgalomba”. (Borda: 7652.) Példányunkban nem található tanúsítvány.

Bordázott gerincű, kiadói bőrkötésben. Festett előzéklapokkal. Körülvágatlan példány. A gerinc felső részén kis sérüléssel.

Original leather. Uncut copy. Minor defect to the spine.

Szűry: 0

70 000,-

132. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

Czillei és a Hunyadiak. Történeli dráma öt felvonásban.

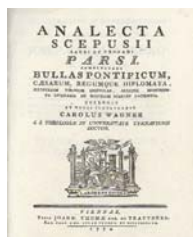
Pesten, 1845. Kilián György. 223p. Első kiadás.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 5103.

80 000,-

133. WAGNER, (KÁROLY) CAROLUS:

Analecta Scepusii sacri et profani. Par(te)s I-IV. Viennae – Posenii et Cassoviae, 1774-1778. Typis Joann. Thomae de Trattnern. – Sumptibus Joannis Michaelis Landerer. (14)+469+(3)p.; (12)+357+(13)p.; (8)+264p.; (8)+219+(3)p.

Hozzá:

Bárdosy, (János) Joannes: Supplementum analectorum terrae Scepusiensis... Leutschoviae, 1802. Typis Michaelis Podhoránszki. (8)+460+(34)p.

Hozzá:

Bárdosy, (János) Joannes:

Moldaviensis vel Szepesiensis decimae indagatio est proxima Terrae Scepusiensis, et huic innexarum, sacro-profanarum, jurisdictionum evolutio

Posonii, 1802. Typis ac sumptibus Georgii Aloysii Belnay. 190+(2)p.

Wagner a jezsuita történetírók második nemzedékéhez tartozott. Ez a Szepesség történeli forrásait feldolgozó, monumentális munka tekinthető fő művének. Bárdosy mintegy negyedszázaddal később megjelent kiegészítéseivel együtt páratlanul ritka.

Az első két darab egységes, három eltérő, korabeli félbőr-kötésben, a negyedik rész pedig korabeli papírkötésben. A harmadik kötet címlapja javítva, a Supplementum restaurálva.

5 volumes in contemporary half leather, the 4th in contemporary hardpaper. Title page of the 3rd part restored.

200 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = kőnyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	0 = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép